

ใบเสนอประวัติและผลงาน
ของผู้ขอรับรางวัลแห่งชาติทางครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๗
ประเภท: รางวัลอาจารย์ดีเด่นแห่งชาติ
จากสมาคมบัณฑิตครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์แห่งประเทศไทย

ก) ประวัติส่วนตัว

ชื่อดร.วิไลภรณ์.....นามสกุล.....วิญญวัฒน์.....
 ตำแหน่งวิชาการ (ศ./รศ./ผศ./อ.).....ผู้ช่วยศาสตราจารย์.....
 อาจารย์ประจำหลักสูตร.....กศ.บ. สาขาวิชาการศึกษา, กศ.ม. และ ประ.ด. สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน....
 คณะ.....วิทยาลัยการศึกษา.....มหาวิทยาลัย/สถาบัน.....มหาวิทยาลัยพะเยา.....
 อายุงาน (มหาวิทยาลัย/สถาบัน.....๙.....ปี.....-.....เดือน
 วัน/เดือน/ปีเกิด..... ๑๔ พฤษภาคม ๒๕๑๕.....อายุ.....๕๒.....ปี
 หมายเลขโทรศัพท์มือถือ..... ๐๘๕ ๗๐๗๖๗๖๗.....E-mail..... wilaiporn.ri@up.ac.th
 สถานที่ซึ่งสามารถติดต่อได้โดยสะดวกที่สุด.....วิทยาลัยการศึกษา มหาวิทยาลัยพะเยา ๑๙ หมู่ ๒
 ตำบลแม่กา อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา ๕๖๐๐๐.....

ข) ประวัติการศึกษา (เรียงจากสูงสุด)

๑. วุฒิการศึกษา.....ศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต.....สาขาวิชา.....หลักสูตรและการสอน.....
 สถาบัน.....มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.....ปีที่สำเร็จการศึกษา.....๒๕๕๗.....
๒. วุฒิการศึกษา.....ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต.....สาขาวิชา.....ประถมศึกษา.....
 สถาบัน.....มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.....ปีที่สำเร็จการศึกษา.....๒๕๕๒.....
๓. วุฒิการศึกษา.....ครุศาสตรบัณฑิต.....สาขาวิชา.....ประถมศึกษา (โครงการคุรุทายาท)
 สถาบัน.....สถาบันราชภัฏกำแพงเพชร.....ปีที่สำเร็จการศึกษา.....๒๕๓๗.....

ค) ผลงานด้านการสอน

๑. องค์ความรู้ (Knowledge)

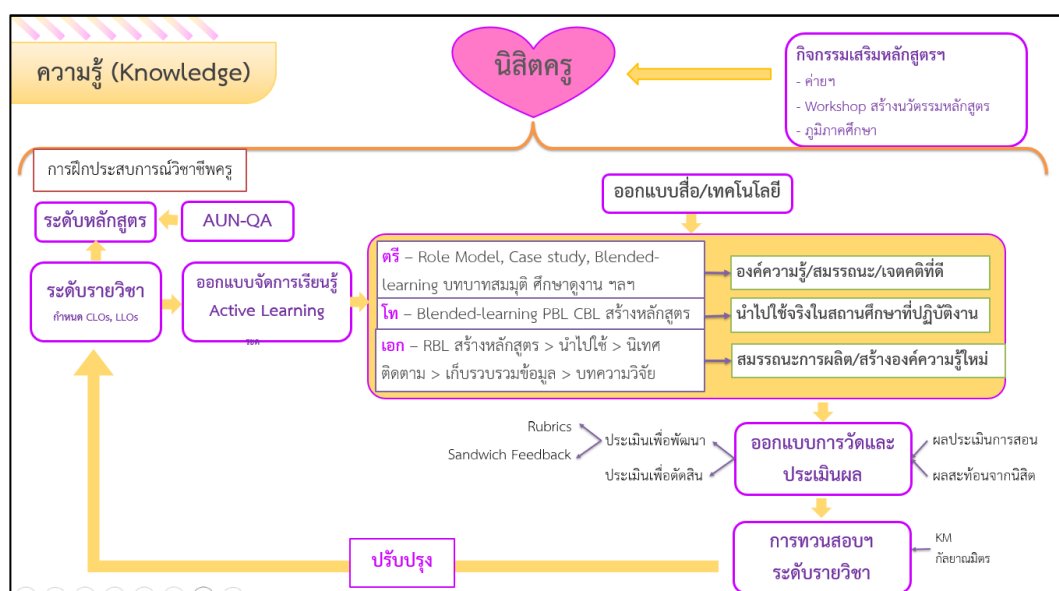
(๑) ความรู้ในศาสตร์สาขาวิชาของตน

ข้าพเจ้า ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิไลภรณ์ (ฤทธิคุปต์) วิชญาวัฒน์ สำเร็จการศึกษาสูงสุดในหลักสูตร การศึกษาศุภบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มีประสบการณ์การทำงานทางด้านการศึกษา โดยเป็น ครูผู้สอนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ๑๖ ปี ศึกษาในเทศก์หัวหน้างานพัฒนาหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ ๖ ปี และอาจารย์มหาวิทยาลัยพะเยา ๙ ปี ช่วงเริ่มต้นที่ข้าพเจ้าเป็นครูผู้สอนในฐานะครูในโครงการคุรุทายาท ที่ ผ่านการบ่มเพาะในเรื่องจิตวิญญาณความเป็นครู และทักษะความสามารถต่างๆ ที่ครูประถมศึกษาพึงมี มาอย่างเข้มข้น แม้ว่าข้าพเจ้าจะตั้งใจสอนและดูแลนักเรียนอย่างเต็มความสามารถแล้ว แต่ก็ยังพบว่า ทักษะ และ soft skills ของนักเรียนที่สอน เช่น การคิดวิเคราะห์ สร้างสรรค์ แก้ปัญหาตามช่วงวัย ยังไม่บรรลุตาม จุดมุ่งหมายของหลักสูตร อันเป็นผลมาจากการใช้วิธีสอนที่เน้นเนื้อหามากเกินไป โดยพยายามให้นักเรียน มีความรู้มาก ๆ เพื่อใช้สอบเรียนต่อในโรงเรียนที่มีชื่อเสียงของจังหวัดตามนโยบายของโรงเรียน จากจุดเริ่มต้น ดังกล่าว ข้าพเจ้าจึงได้พยายามศึกษาหาความรู้ด้วยตนเอง และศึกษาต่อระดับปริญญาโท-เอก ในสาขาวิชา ประถมศึกษา และสาขาวิชาหลักสูตรและการสอน เพื่อนำความรู้มาพัฒนาตนเองและพัฒนาผลการเรียนรู้ของ นักเรียนให้เกิดผลสัมฤทธิ์สูงสุดทั้งความรู้ ทักษะและคุณลักษณะอันพึงประสงค์อย่างเป็นองค์รวม ได้มีการนำ ศาสตร์ด้านการสอนมาพัฒนานักเรียนอย่างต่อเนื่องจนได้รับวิทยฐานะ “ครูชำนาญการพิเศษ” และได้รับเชิญ ให้ไปเป็นวิทยากรให้ความรู้เกี่ยวกับเทคนิคและวิธีสอนให้กับสถานศึกษาอื่นๆ จึงมีความคิดที่อยากนำ ความรู้ความสามารถที่ตนมีอยู่ไปเผยแพร่ช่วยเหลือให้กับครูผู้สอนในวงกว้างขึ้น ดังนั้นข้าพเจ้าจึงสมัครและ ปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งศึกษานิเทศก์สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ได้มีโอกาสแบ่งปัน ความรู้และศาสตร์ทางการสอนให้กับครูผู้สอนในโรงเรียนที่มีความหลากหลายทางด้านสภาพแวดล้อม สังคม วัฒนธรรม และชาติพันธุ์ ได้มีการวิจัยเพื่อแก้ปัญหาการเรียนการสอนท่ามกลางบริบทเชิงพื้นที่ที่แตกต่างกัน จนทำให้ครูผู้สอนยกระดับความสามารถในการจัดการเรียนการสอนที่สูงขึ้น การได้ไปนิเทศติดตามและสังเกต การสอนของครู พบว่า ครูที่ประสบความสำเร็จในการสอนจะใช้เทคนิควิธีการสอนและการวัดประเมินผล ที่หลากหลาย และค้นพบว่า ปัจจัยสำคัญของการเป็นครูที่ประสบความสำเร็จประการหนึ่งคือ การได้รับความรู้และประสบการณ์ในช่วงระหว่างการเรียนรู้หลักสูตรระดับอุดมศึกษา ได้ทราบว่าทักษะและสมรรถนะ สำคัญที่จำเป็นสำหรับครูในการปฏิบัติงานในสถานศึกษาในแต่ละบริบทคืออะไร สิ่งที่ครูประจำการและ นิสิตครูจำเป็นต้องได้รับการเติมเต็มพัฒนาที่นอกเหนือจากหลักสูตรกำหนดคืออะไร จึงเป็นความท้าทายและ เกิดแรงบันดาลใจในการเปลี่ยนบทบาทของตนจาก “ครู” มาเป็น “ผู้ร่วมผลิตครู” ในระดับอุดมศึกษา มุ่งมั่น ที่จะนำความรู้ในศาสตร์ที่สำเร็จการศึกษาและประสบการณ์ตรงจากการทำงานในพื้นที่จริง เผยแพร่และ พัฒนาคุณภาพของนิสิตครู เพื่อพัฒนาการศึกษาในวงกว้างกว่าเดิม

ในปลายปี พ.ศ. ๒๕๕๘ ข้าพเจ้าได้เปลี่ยนสายงานจากการเป็นผู้ปฏิบัติงานด้านการศึกษาในระดับ การศึกษาขั้นพื้นฐาน มาเป็นอาจารย์ผู้สอนสาขาวิชาการศึกษา สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน และประธาน หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิตและหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน (พ.ศ.

๒๕๖๒-๒๕๖๕) ซึ่งเป็นจุดเปลี่ยนที่สำคัญในชีวิต ข้าพเจ้าได้รับมอบหมายให้เป็นอาจารย์สอนรายวิชาชีพรู และอาจารย์นิเทศครูชั้นปีที่ ๔-๕ โดยการลงพื้นที่พบปะผู้บริหารโรงเรียน ครูพี่เลี้ยง และสังเกตการสอน ของนิสิตในความดูแล พบว่ามีข้อเสนอแนะจากโรงเรียน ครูพี่เลี้ยง และการสะท้อนตนเองของนิสิตครู ว่ามีความรู้ ทักษะการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ และความสามารถในการควบคุมชั้นเรียนของนิสิตครูยังไม่เพียงพอ นิสิตบางส่วนเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ไม่เป็น ขาดการนำเทคนิคการสอนมาใช้ในห้องเรียน ไม่สามารถควบคุมชั้นเรียนได้ ส่งผลให้การเรียนของนักเรียนในชั้นนั้นไม่บรรลุตามจุดประสงค์ที่ตั้งไว้ จึงทำให้ข้าพเจ้าเกิดความตระหนักว่า นิสิตครูไปฝึกสอนในสถานศึกษาเป็นการ “ฝึกการเป็นครู” แต่นักเรียนในห้องเรียนนั้นไม่ได้ “ฝึกการเป็นนักเรียน” แต่เขาเป็นผู้เรียนรู้จริงๆ ดังนั้นจึงต้องมองสะท้อนถึงหลักสูตรและการสอนและกิจกรรมเสริมวิชาชีพรู ว่ามีความจำเป็นต้องบ่มเพาะและสร้างนิสิตครูที่พร้อมทั้งด้านความรู้ ทักษะความสามารถและมี “หัวใจของความเป็นครู” ก่อนที่จะไปฝึกสอนกับนักเรียนจริง ๆ จึงได้นำสภาพปัญหาและข้อค้นพบที่ได้รับมาพัฒนาหลักสูตร จัดการเรียนรู้ และจัดกิจกรรมเสริมความเป็นครู เพื่อเตรียมความพร้อมให้กับนิสิตครูในการประกอบวิชาชีพครูที่มีคุณภาพ

ข้าพเจ้าขออธิบายถึงแนวคิด หลักการสำคัญของการจัดการเรียนรู้ในรายวิชาต่าง ๆ ที่ได้รับมอบหมายให้เป็นผู้สอน โดยนำเสนอดังภาพต่อไปนี้

ภาพ ๑ แนวคิดในการออกแบบและวางแผนการเรียนรู้

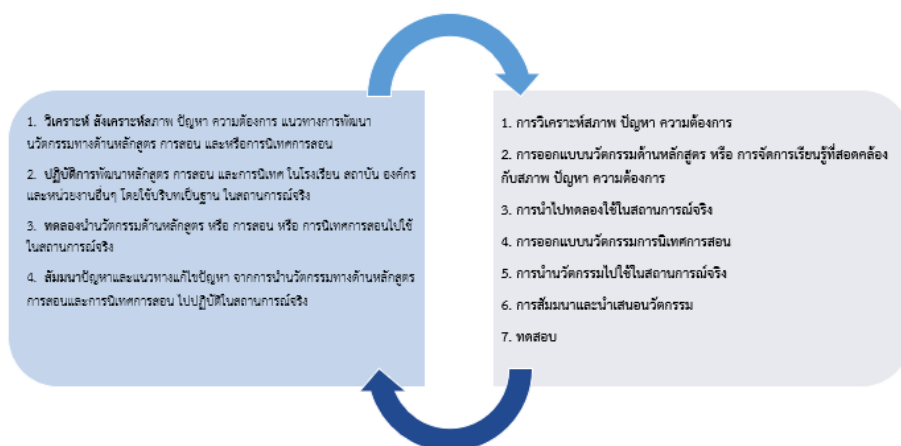
จากภาพ เป้าหมายสูงสุดคือการพัฒนาคุณภาพของนิสิตครูให้มีความรู้ ทักษะ และสมรรถนะที่จำเป็น สำหรับการเป็นครูในยุคปัจจุบัน การที่แผนภาพแสดงสัญลักษณ์หัวใจที่มีคำว่า "นิสิตครู" อยู่ตรงกลาง สะท้อนให้เห็นว่านิสิตครูเป็นศูนย์กลางของกระบวนการจัดการศึกษาทั้งหมด และทุกขั้นตอนล้วนมุ่งเน้นการพัฒนาคุณภาพของนิสิตครูให้เป็นครูที่มีคุณภาพในอนาคต ข้าพเจ้าได้ออกแบบและวางแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียน โดยเริ่มต้นจากการวิเคราะห์หลักสูตรทั้งในระดับหลักสูตรและระดับรายวิชา ภายใต

PLOs ของหลักสูตรและกรอบมาตรฐาน AUN-QA เมื่อวิเคราะห์หลักสูตรและกำหนด CLOs, LLOs แล้ว จึงนำไปสู่การออกแบบการจัดการเรียนรู้และเทคโนโลยีที่เหมาะสม โดยได้นำแนวคิด Active Learning มาใช้ออกแบบและใช้วิธีการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลายเหมาะสมกับระดับของผู้เรียน เช่น การใช้ Role Model การศึกษากรณีตัวอย่าง (Case Study) และการเรียนรู้แบบผสมผสาน (Blended Learning) ผสานกับการใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัย นอกจากนี้ยังมีการใช้ PBL (Problem-Based Learning) และการประยุกต์ใช้นวัตกรรมดิจิทัลที่เหมาะสม โดยมีเป้าหมายเพื่อพัฒนาสมรรถนะผู้เรียนอย่างเป็นองค์รวมตามระดับการศึกษา สิ่งสำคัญในกระบวนการนี้คือ การออกแบบการวัดและประเมินผลที่สอดคล้องกับวิธีการจัดการเรียนรู้ โดยเน้นการประเมินเพื่อพัฒนา (Formative Assessment) ที่ให้ความสำคัญกับการสะท้อนผลการเรียนรู้ผ่านเทคนิค Sandwich Feedback โดยมีการตรวจสอบระบบการวัดและประเมินผลจากการสะท้อนผลการเรียนของนิสิตและผลการประเมินการสอน ควบคู่กับการทวนสอบระดับรายวิชาเพื่อตรวจสอบคุณภาพของกระบวนการจัดการเรียนรู้ นำไปสู่การปรับปรุงกระบวนการจัดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ซึ่งกระบวนการทั้งหมดนี้ดำเนินไปอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง โดยขอเสนอรายละเอียดกระบวนการและผลการดำเนินงานดังนี้

๑. วิเคราะห์และปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนระดับรายวิชาของตนเอง ดังนี้

๑.๑ กำหนดผลลัพธ์การเรียนรู้ระดับรายวิชา (Course Learning Outcomes: CLOs) และการวัดประเมินผล ที่สอดคล้องกับความรับผิดชอบของรายวิชา ตาม Curriculum Mapping ซึ่งประกอบด้วยผลลัพธ์การเรียนรู้ ด้านทักษะคุณลักษณะส่วนบุคคล และคุณลักษณะทางวิชาชีพ ตามข้อกำหนดของครุสภา ที่สอดคล้องกับอัตลักษณ์ของมหาวิทยาลัยพะเยา ซึ่งเป็นผลลัพธ์การเรียนรู้ที่จะทำให้นิสิตครูสามารถบูรณาการกับศาสตร์วิชาชีพครูได้ จากนั้นจึงนำ CLOs มากำหนดเป็นผลลัพธ์การเรียนรู้ในการสอนแต่ละครั้ง LLOs (Lesson Learning Outcomes: LLOs) แล้วจึง กำหนดวิธีการ เครื่องมือวัดและประเมินผล ชิ้นงาน/ภาระงานรวบยอด และกิจกรรมการสอน ตามลำดับ นอกจากนี้ในส่วนของรายวิชาที่สอน ข้าพเจ้าได้จัดลำดับและเชื่อมโยง (Alignment) หัวข้อที่สอนอย่างเป็นระบบในรายวิชาต่าง ๆ ที่รับผิดชอบโดยจัดทำลงใน มคอ.๓ แล้ววิเคราะห์รายวิชาในมิติด้านขอบเขตของเนื้อหา (Scope) จากคำอธิบายรายวิชา และมิติด้านลำดับของเนื้อหา (Sequence) โดยจัดลำดับก่อนหลังของเนื้อหาโดยใช้เกณฑ์จากง่ายไปยาก จากรูปธรรมไปสู่นามธรรม และจากหลักการไปสู่ส่วนย่อย ให้เชื่อมโยงกับผลการเรียนรู้ตามมาตรฐาน ออกแบบภาระงาน/ชิ้นงาน ที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของรายวิชา และผลการเรียนรู้ของนิสิตในแต่ละด้าน ตลอดจนออกแบบวิธีสอนและการวัดและประเมินผลตาม Curriculum Mapping ซึ่งข้าพเจ้าได้คัดเลือกวิธีการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ที่เหมาะสมและสอดคล้องกับลักษณะธรรมชาติของรายวิชา ผลลัพธ์การเรียนรู้ของรายวิชา รวมทั้งลักษณะธรรมชาติของนิสิตครูที่มีความแตกต่างกัน ใช้วิธีการที่หลากหลายทั้งในส่วนของการประเมินตามสภาพจริง (Authentic Assessment) การประเมินการปฏิบัติ (Performance Assessment) การทดสอบและการใช้แพลตฟอร์มเทคโนโลยีดิจิทัลในการประเมินการเรียนรู้ โดยให้ทุกองค์ประกอบของการจัดการเรียนรู้ในรายวิชา มีความสัมพันธ์เชื่อมโยงและสอดคล้องกันทุกส่วน ข้าพเจ้าขอยกตัวอย่าง รายวิชา ๑๗๗๗๒๓ ปฏิบัติการหลักสูตร การสอน และการนิเทศ ระดับปริญญาโท

๑) การวิเคราะห์จุดมุ่งหมายรายวิชาสู่การออกแบบภาระงาน/ชิ้นงาน

๒) การวิเคราะห์ความรับผิดชอบของรายวิชา ที่สอดคล้องกับ Curriculum Mapping

	1.คุณธรรม จริยธรรม				2.ความรู้			3.ทักษะทางปัญญา				4.ทักษะความสัมพันธ์กับ ระหว่างบุคคลและความ รับผิดชอบ				5. ทักษะการวิเคราะห์ เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยี สารสนเทศ		6. สุขภาพ		7.ทักษะการ ตัดสินใจ และการ แก้ปัญหา		8. วิถีชีวิตและการจัดการเรียนรู้					
	(1)	(2)	(3)	(4)	(1)	(2)	(3)	(1)	(2)	(3)	(4)	(1)	(2)	(3)	(4)	(1)	(2)	(1)	(1)	(2)	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)		
ความรับผิดชอบรายวิชา	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●		●	●	●	●	●	●	●	●	●		
การวิเคราะห์สภาพ ปัญหา ความต้องการ					2			3																			
2. การออกแบบนวัตกรรมด้าน หลักสูตร หรือ การจัดการเรียนรู้ที่ สอดคล้องกับสภาพ ปัญหา ความ ต้องการ					5			5														7					
3. การนำไปทดลองใช้ใน สถานการณ์จริง										5							2			2							
4. การออกแบบนวัตกรรมการ นิเทศการสอน					5			5														7					
5. การนำนวัตกรรมไปใช้ใน สถานการณ์จริง										5							3			2							
6. การสังเกตและนำเสนอ นวัตกรรม										5							5			2							
7. ทดสอบ					10			10																			
คุณลักษณะ	10																										
รวม	10				22				23				15				10		6				14				

๓) การออกแบบวิธีการเรียนรู้และการวัดประเมินผล โดยใช้วิธีการและเครื่องมือที่หลากหลาย

	1.คุณธรรม จริยธรรม				2.ความรู้			3.ทักษะทางปัญญา				4.ทักษะความสัมพันธ์กับ ระหว่างบุคคลและความ รับผิดชอบต่อ				5. ทักษะการวิเคราะห์ เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยี สารสนเทศ		6. สุขภาพ และสภาวะ จิตวิทยา		7.ทักษะการ ตัดสินใจ		8. วิถีชีวิตและการจัดการเรียนรู้				
	(1)	(2)	(3)	(4)	(1)	(2)	(3)	(1)	(2)	(3)	(4)	(1)	(2)	(3)	(4)	(1)	(2)	(1)	(2)	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)		
ความรับผิดชอบรายวิชา	●	●	●	●	●	●	○	●	●	●	○	●	○	○	●		●	○	○	●	●	●	●	○	●	
รวมคะแนน																										
วิธีการจัดการเรียนรู้	สอนทางตรง สอนสอดแทรก				บรรยาย อภิปราย วิทยากรภายนอก			บรรยาย อภิปราย วิทยากรภายนอก				ลงมือปฏิบัติใน สถานการณ์จริง				ปฏิบัติการ นำเสนอผลงาน และ การวิพากษ์ สะท้อนคิด				นำเสนอ ผลงาน		ลงมือปฏิบัติในสถานการณ์ จริง				
การวัดและประเมินผล	- บันทึกการเข้า ชั้นเรียน - บันทึกการส่ง งาน - การมีส่วนร่วม ชั้นเรียน				- ทดสอบ - ประเมิน ชิ้นงาน (Rubrics)			- ทดสอบ - ประเมิน ชิ้นงาน (Rubrics)				ประเมินผลงานการนำ นวัตกรรมไปใช้ใน สถานการณ์จริง				ประเมินการ นำเสนอผลงาน และการวิพากษ์ สะท้อนคิด				ประเมิน การ นำเสนอ		ประเมินผลงาน สะท้อนผลการปฏิบัติงาน				

๑.๒ วิเคราะห์และติดตามองค์ความรู้ใหม่เกี่ยวกับความรู้และศาสตร์การสอนที่สัมพันธ์กับวิชา โดยการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองจากเอกสาร ตำรา บทความวิชาการ และการเข้าร่วมอบรมสัมมนา แล้วนำ

องค์ความรู้เหล่านั้นมาวิเคราะห์ เรียบเรียงเป็นเอกสารประกอบการสอน/คำสอนในรายวิชาหลักสูตรสถานศึกษา และรายวิชาจิตวิญญาณความเป็นครูมืออาชีพ ก่อนการสอนทุกครั้งก็จะมีการอัปเดตเนื้อหาที่ทันสมัย และนำเสนอในรูปแบบบทความวิชาการ นอกจากนี้ ข้าพเจ้ามีความสนใจแนวคิดการศึกษาที่มุ่งผลลัพธ์ (Outcomes-based education – OBE) จึงได้ศึกษาเรียนรู้ด้วยตนเองและผ่านการอบรมการจัดทำหลักสูตรตามแนวทาง OBE, การจัดทำผลการเรียนรู้ระดับรายวิชา (CLOs Formulation), เทคนิคการจัดการเรียนรู้และการวัดประเมินผลที่ตอบสนองต่อ Learning Outcome, สัมมนาวิชาการด้านการพัฒนาหลักสูตรและการสอน หัวข้อ “หลักสูตรฐานสมรรถนะสู่การพัฒนาผู้เรียนในศตวรรษที่ ๒๑” และอบรมหลักสูตร Skill Mapping สำหรับการพัฒนาหลักสูตร ทำให้ข้าพเจ้าได้พัฒนาองค์ความรู้ใหม่ๆ ในเนื้อหาที่สอนอยู่เสมอ ส่งผลให้นิสิตได้เรียนรู้เนื้อหาทางวิชาชีพครูที่ทันสมัยด้วย นอกจากนี้ยังได้นำองค์ความรู้เหล่านั้นมาเผยแพร่ให้กับเพื่อนอาจารย์ในสาขาวิชา และในคณะ

๑.๓ วิเคราะห์ผู้เรียน ในการจัดการเรียนรู้ทุกรายวิชา ข้าพเจ้าได้ศึกษาวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน และวิเคราะห์ลักษณะและศักยภาพของผู้เรียน โดยในช่วงแรกของการเรียนรู้ ข้าพเจ้าทดสอบก่อนเรียนเพื่อตรวจสอบความรู้พื้นฐานของผู้เรียน รวมทั้งสำรวจความพร้อมในการเรียน โดยเฉพาะในช่วงที่มีการเรียนการสอนออนไลน์ พบว่านิสิตบางส่วนมีปัญหาในเรื่องอุปกรณ์ และสัญญาณอินเทอร์เน็ต นอกจากนี้จากการวิเคราะห์ผู้เรียนในระดับปริญญาตรี ซึ่งมีลักษณะและธรรมชาติของคน GEN Z ที่มี Learning style แตกต่างกันไป ข้าพเจ้าพบว่า ธรรมชาติของผู้เรียนในแต่ละสาขาวิชามีความแตกต่างกัน เช่น ผู้เรียนในสาขาภาษาไทยและภาษาอังกฤษ มักจะเรียนรู้และฝึกฝนทักษะด้านตัวเลขและการคำนวณได้ช้ากว่าผู้เรียนในสาขาวิทยาศาสตร์-คณิตศาสตร์ ในทางตรงกันข้าม ผู้เรียนในสาขาวิทยาศาสตร์-คณิตศาสตร์ มีทักษะทางภาษาแตกต่างจากผู้เรียนภาษาไทยและภาษาอังกฤษ จากข้อค้นพบดังกล่าว ในรายวิชาใดที่ข้าพเจ้ารับผิดชอบสอนนิสิตในสาขาใด ก็จะออกแบบการจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับธรรมชาติผู้เรียนในสาขานั้นๆ และยกตัวอย่าง สถานการณ์ กรณีศึกษา เนื้อหา ที่สอดคล้องกับผู้เรียนแต่ละสาขาวิชา นิสิตที่เรียนกับข้าพเจ้าได้สะท้อนผลจากการประเมินหลังสอนรายวิชาว่า ข้าพเจ้าสอนเข้าใจง่ายสอนเพราะมีการยกตัวอย่าง สถานการณ์ใกล้ตัวอย่างเป็นรูปธรรม

๑.๔ จัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ในการสอนแต่ละครั้งข้าพเจ้านำให้นิสิตเรียนรู้ผ่านการลงมือปฏิบัติจริงทั้งรายบุคคลและรายกลุ่ม แต่ละสัปดาห์ก็จะแตกต่างกันไปตามเนื้อหา ตัวอย่างเช่น ในหัวข้อ คุณลักษณะความเป็นครูที่ดี ข้าพเจ้าให้นิสิตชมคลิปละครสั้นที่สร้างมาจากเค้าโครงเรื่องจริงของครู จากนั้นให้นิสิตแบ่งกลุ่มวิเคราะห์พฤติกรรมของตัวละคร ข้าพเจ้าใช้คำถามนำเพื่อนำไปสู่ข้อสรุปภายในกลุ่มว่า คุณลักษณะของความเป็นครูที่ดีในยุคปัจจุบันควรเป็นอย่างไร นิสิตจะนำแนวทางนี้ประยุกต์ใช้ในการเป็นครูอย่างไร เพราะอะไร จากนั้นนิสิตแต่ละกลุ่มค้นคว้าข้อมูลความรู้เพิ่มเติมแล้วนำเสนอหน้าชั้นเรียน ในตอนท้ายชั่วโมงข้าพเจ้าบรรยายสรุปความรู้ในครั้งนั้นเพื่อเติมเต็มองค์ความรู้ให้กับนิสิต หลังการเรียนหัวข้อนี้ นิสิตสะท้อนว่า ชอบการเรียนรู้ผ่านกิจกรรมในลักษณะนี้ เพราะได้มีการอภิปรายแลกเปลี่ยนความเห็นกับเพื่อนในกลุ่ม แม้ว่าหัวข้อในการเรียนจะดูไม่น่าสนใจ แต่การทำกิจกรรมกลุ่มทำให้การเรียนมีสีสันน่าสนใจยิ่งขึ้น และทำให้รู้สึกอยากเป็นครูที่ดีเหมือนตัวละครในคลิป

๑.๕ วิเคราะห์ ออกแบบสื่อ เทคโนโลยี ที่ใช้ในการจัดการเรียนรู้แต่ละครั้ง ในส่วนของการใช้สื่อ เทคโนโลยีเพื่อการจัดการเรียนรู้ ข้าพเจ้านำนวัตกรรมแพลตฟอร์ม เทคโนโลยีดิจิทัลต่างๆ เข้ามาร่วม สนับสนุนการเรียนรู้ จัดทำสื่อหลักและสื่อเสริมการเรียนรู้ให้กับนิสิต เช่น เอกสารประกอบการเรียน ใช้ padlet ในการสะท้อนผลการเรียนรู้ การทดสอบ ทำแบบฝึกหัด ใน Ms Team จัดทำวีดิทัศน์สรุปเนื้อหา ประจำบทเรียนเผยแพร่ผ่านช่องทางสื่อสังคมออนไลน์ต่างๆ เช่น กลุ่ม Facebook Line เป็นต้น ข้าพเจ้า ได้บูรณาการเทคโนโลยีแพลตฟอร์มที่กล่าวข้างต้น กับการออกแบบการจัดการเรียนรู้ในรายวิชาที่สอน ในรูปแบบ Blended Learning โดยผสมผสานการเรียนรู้ทั้งแบบ Onsite และ Online โดยให้นิสิตศึกษา ทำความเข้าใจ หลักการทฤษฎี และองค์ความรู้ต่างๆ ในรายวิชาจากสื่อออนไลน์มาล่วงหน้า เมื่อพบกัน ในชั้นเรียนข้าพเจ้าร่วมกับนิสิตกำหนดประเด็น/กรณีศึกษา ให้แต่ละกลุ่มร่วมกันอภิปราย วิพากษ์ และ นำเสนอในชั้นเรียน

หลังจากการเรียนการสอนแต่ละครั้ง ข้าพเจ้าให้นิสิตประเมินตนเองผ่านการทดสอบหลังเรียนและทำ แบบฝึกหัดท้ายบท รวมทั้งให้นิสิตสะท้อนผลการเรียนทุกครั้ง และหลังการเรียนในรายวิชาต่างๆ นิสิต จะสะท้อนผลการเรียนในระดับรายวิชาอีกครั้ง ตัวอย่างเช่น รายวิชาปฏิบัติการหลักสูตร การสอนและการ นิเทศ ของนิสิตบัณฑิตศึกษา ได้ข้อค้นพบดังนี้

๑) ข้อวิพากษ์ที่สำคัญจากผลการประเมินโดยนิสิต พบว่า นิสิตได้เรียนรู้จากวิทยากรภายนอกที่เป็น ศึกษานิเทศก์ ทำให้ได้รับความรู้และแนวคิดผ่านมุมมองของศึกษานิเทศก์ที่แตกต่างจากครู นิสิตได้ฝึกปฏิบัติ จริ่งการเขียนแผนการนิเทศ และฝึกปฏิบัติการนิเทศในชั้นเรียน และอาจารย์มีกิจกรรมให้ฝึกปฏิบัติและพัฒนา ตนเองทุกครั้ง ทำให้รู้สึกตื่นตัวและตื่นตื้นอยู่ตลอดเวลา ทำให้นิสิตได้รับประสบการณ์ใหม่ที่สามารถนำไปใช้ ในการทำงานจริง และประสบความสำเร็จในการเรียนมากขึ้น

๒) ประเด็นที่นำไปสู่การปรับปรุงพัฒนาการสอนในรายวิชา นิสิตอยากให้เปิดรายวิชานี้ในภาคเรียน อื่นที่ไม่ใช่ภาคฤดูร้อน เพราะติดปัญหานักเรียนปิดเทอมไม่สามารถทดลองใช้นวัตกรรมที่ตนออกแบบได้

๓) ความเห็นของอาจารย์ผู้สอนต่อผลการประเมินตามข้อ ๑ คือ การเชิญวิทยากรภายนอกที่มี ประสบการณ์และความเชี่ยวชาญในด้านต่างๆ มาให้ความรู้และประสบการณ์ตามความรับผิดชอบ ของรายวิชา จะช่วยให้นิสิตได้รับการพัฒนาได้บรรลุผลการเรียนรู้

ข้าพเจ้าจึงนำผลการสะท้อนจากนิสิตข้างต้น มาปรับปรุงการสอนรายวิชานี้ในปีถัดไป นอกจากนี้ ยังเป็นข้อมูลนำไปสู่การปรับปรุงหลักสูตร ที่ต้องพิจารณาอย่างถี่ถ้วนในการจัดลำดับรายวิชาที่ต้องเปิดสอน ในภาคฤดูร้อน โดยลดอุปสรรคในการปฏิบัติ ผลงาน/ชิ้นงานของนิสิต และเป็นไปตามหลักการจัดหลักสูตร

การสอนในรายวิชาหลักสูตรสถานศึกษา ข้าพเจ้าแบ่งกลุ่มนิสิตกลุ่มละ ๔-๖ คน แล้วให้นิสิต ตั้งโรงเรียนสมมุติขึ้นมา และสวมบทบาทเป็นครูในโรงเรียนนั้น นิสิตช่วยกันกำหนดบริบท สภาพแวดล้อมของ โรงเรียน เพื่อร่วมกันออกแบบหลักสูตรให้ตอบสนองความต้องการจำเป็นของโรงเรียนนั้น นิสิตได้ฝึกทำ หลักสูตรระดับสถานศึกษา มีการโครงสร้างเวลาเรียน คำอธิบายรายวิชา กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน และเกณฑ์ การจบการศึกษาที่เสมือนโรงเรียนจริงทุกประการ รวมทั้งฝึกวิเคราะห์สภาพชุมชนท้องถิ่นนั้น แล้วจัดทำ หลักสูตรท้องถิ่นภายใต้บริบทและความต้องการจำเป็น จากนั้นให้นิสิตแต่ละกลุ่มสะท้อน วิพากษ์หลักสูตร

ของกลุ่มเพื่อนในบทบาทของผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตร นิสิตสะท้อนว่า วิชานี้เหมือนงานจะมากและยากเพราะต้องใช้ความคิดอยู่ตลอดเวลา แต่ผลที่ได้รับคือ นิสิตมีความรู้ความเข้าใจในการทำหลักสูตรและเกิดความมั่นใจว่าเมื่อตนไปประกอบอาชีพครู จะสามารถเป็นผู้นำในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาที่ตนปฏิบัติงานอยู่ได้ความรู้และประสบการณ์ที่ได้รับจากรายวิชาสามารถนำไปใช้ในวิชาชีพได้จริง และที่ข้าพเจ้ารู้สึกประทับใจที่สุดในรายวิชานี้คือ นิสิตสะท้อนความรู้สึกว่า อยากจบไปเป็นครูเร็วๆ เพื่อจะได้เป็นผู้พัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาและหลักสูตรท้องถิ่น นิสิตบางคนบอกกับข้าพเจ้าว่าอยากเรียนต่อระดับปริญญาโท-เอกในสาขาวิชาหลักสูตรและการสอน เนื่องจากความชอบในเนื้อหาวิชาและกิจกรรมในชั้นเรียน ซึ่งการสอนที่เข้าถึงจิตใจและทำให้ผู้เรียนเกิดเจตคติที่ดีต่อรายวิชาและศาสตร์นั้นๆ ไม่ได้เป็นเรื่องที่ง่ายเลย จึงถือเป็นความสำเร็จหนึ่งของการสอนรายวิชานี้อีกหนึ่งประการหนึ่ง

๒ การพัฒนาระบบงานหลักสูตรและการสอน ในระดับหลักสูตร

ข้าพเจ้าได้รวบรวมข้อคิดเห็นของนิสิตในรายวิชาที่สอน และข้อเสนอแนะจากการทวนสอบตามมาตรฐานผลสัมฤทธิ์ มาสู่การปรับปรุงในระดับหลักสูตร ในบทบาทของประธานหลักสูตร ข้าพเจ้าได้เป็นผู้นำและมีส่วนร่วมในการปรับปรุงหลักสูตรจำนวน ๒ หลักสูตร คือ หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต และหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน ข้าพเจ้าร่วมกับเพื่อนอาจารย์ในสาขาวิเคราะห์องค์ความรู้ในศาสตร์ปัจจุบันและความก้าวหน้าของศาสตร์วิทยาการสมัยใหม่ การเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจสังคม ตลาดงานการศึกษาและสังคมที่ข้อมูลและสารสนเทศเกี่ยวกับความต้องการและความคาดหวังของผู้เรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Voice of Customer & Stakeholder: VoC & VoS) ผลการทวนสอบตามมาตรฐานผลสัมฤทธิ์ระดับรายวิชาและระดับหลักสูตร (Curriculum Verification) กฎ ระเบียบ และข้อบังคับต่าง ๆ ในการจัดการศึกษา และประกาศ ข้อบังคับของสภาวิชาชีพ เพื่อนำมาออกแบบ พัฒนา และปรับปรุงหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน โดยมีการปรับปรุงทั้งในส่วนของปรัชญาของหลักสูตร วัตถุประสงค์ของหลักสูตร ผลลัพธ์การเรียนรู้ของหลักสูตร (Program Learning Outcome: PLO) รายวิชาในหลักสูตร ผลลัพธ์การเรียนรู้ของรายวิชา (Course Learning Outcome: CLO) คำอธิบายรายวิชาที่เน้นสมรรถนะทางวิชาชีพครู แผนการจัดการศึกษาแต่ละชั้นปี และรายละเอียดที่เกี่ยวข้องทั้งหมด ข้าพเจ้าขอยกตัวอย่างรายวิชาที่ได้ร่วมกันพัฒนาขึ้นมาใหม่ที่ทันสมัยและสอดคล้องกับการเรียนรู้ของผู้เรียนยุคใหม่ ดังนี้

หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๓ ได้แก่ รายวิชา ๑๗๗๘๐๒ นวัตกรรมหลักสูตรและการเปลี่ยนแปลงทางการศึกษา ๓(๒-๒-๕)

หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๓ ได้แก่ รายวิชา ๑๗๗๘๒๒ นวัตกรรมหลักสูตร การสอน และการนิเทศ ๓(๒-๒-๕)

โดยทั้งสองรายวิชาได้มีการนำเอาศาสตร์ทางด้านการศึกษาในสาขาวิชาต่างๆ อาทิ นวัตกรรมเทคโนโลยีสารสนเทศ พหุวัฒนธรรม และการเป็นพลเมืองตื่นรู้ มาบูรณาการเพื่อสร้างเป็นรายวิชาใหม่ในหมวดวิชาแกนและวิชาเอกเลือก นอกจากนี้ยังได้มีการเชื่อมโยงกับศาสตร์ด้านสังคมศาสตร์ เกี่ยวกับการศึกษาปรากฏการณ์ทางสังคม ความเข้าใจในมนุษย์และปฏิสัมพันธ์ทางสังคม หลักจิตวิทยาในการเรียนรู้ และการพัฒนาดตนเองสู่การบรรลุศักยภาพสูงสุดของตนเอง ในรายวิชา ๑๗๗๗๑๗ การสร้างความสัมพันธ์กับ

ผู้ปกครองและชุมชน ๓(๒-๒-๕) และรายวิชา ๑๗๗๘๐๒ นวัตกรรมหลักสูตรและการเปลี่ยนแปลงทางการศึกษา ๓(๒-๒-๕) ผลการดำเนินการข้างต้น ทำให้บัณฑิตสำเร็จการศึกษาตามหลักสูตร ประสบความสำเร็จในการสอบบรรจุเข้ารับราชการครูตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ และนิสิตบางส่วนเปลี่ยนตำแหน่งงานเป็นศึกษานิเทศก์ และอาจารย์มหาวิทยาลัย รวมทั้งหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิตสาขาวิชาหลักสูตรและการสอน หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๓ ได้รับการคัดเลือกจากสำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ให้เป็นหลักสูตรในโครงการผลิตครูเพื่อพัฒนาท้องถิ่น (หลักสูตรระดับปริญญาโททางการสอนในประเทศ) กรณีคัดเลือกผู้เข้าร่วมโครงการผลิตครูเพื่อพัฒนาท้องถิ่น ที่บรรจุปี พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๒ จึงเป็นความภาคภูมิใจที่ข้าพเจ้าได้มีโอกาสเป็นส่วนหนึ่งในการขับเคลื่อนคุณภาพหลักสูตรและคุณภาพของผู้เรียนซึ่งเป็นผลผลิตของหลักสูตรให้สูงขึ้นจากเดิม

๓. การพัฒนาระบบงานหลักสูตร การสอน และการฝึกประสบการณ์วิชาชีพทางการศึกษาในระดับคณะ

ข้าพเจ้าได้รับมอบหมายปฏิบัติหน้าที่เป็นรองคณบดีฝ่ายวิชาการและนวัตกรรมการศึกษา (พ.ศ. ๒๕๖๕-๒๕๖๗) ที่ดูแลในงานด้านการพัฒนาหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน การฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู การประกันคุณภาพระดับหลักสูตร ข้าพเจ้าจึงได้ใช้ความเชี่ยวชาญของตนเองในศาสตร์ทางด้านหลักสูตรและการสอน ประสบการณ์เดิมจากการเป็นครู-อาจารย์ผู้สอน และประธานหลักสูตร รวมทั้งผลสะท้อนของนิสิตในรายวิชาที่สอน และประสบการณ์ในการพัฒนาหลักสูตรในระดับต่างๆ มาพัฒนาและจัดระบบงานวิชาการของวิทยาลัยการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตร การสอน และการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ดังนี้

๓.๑ วิเคราะห์ภาระงานด้านวิชาการ ซึ่งเป็นหัวใจสำคัญของการจัดการศึกษา ข้าพเจ้าเริ่มต้นด้วยการสร้างความชัดเจนในศาสตร์ทางด้านหลักสูตร การสอน และการประกันคุณภาพทางการศึกษา และสร้างความเข้าใจกับอาจารย์ในคณะ เพื่อให้คณาจารย์วิทยาลัยการศึกษาได้เห็นภาพเชิงองค์รวมของศาสตร์ (Discipline Holistic Perspective) ที่ทุกส่วนมีความสัมพันธ์เชื่อมโยงกัน ซึ่งได้จากการสืบค้นศึกษาทบทวนและสรุปจากหลักสูตรและการสอนสมัยใหม่ทั้งในและต่างประเทศ รวมทั้งจากเอกสาร งานวิจัยของศาสตร์ทางการศึกษาโดยทั้ง ๓ ส่วน ครอบคลุมและเชื่อมโยงในมิติระดับการศึกษาตั้งแต่ระดับการศึกษาปฐมวัย การศึกษาขั้นพื้นฐาน อาชีวศึกษา อุดมศึกษา การศึกษาตลอดชีวิตและตามอัธยาศัย

๓.๒ วิเคราะห์ ทบทวนกระบวนการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ข้าพเจ้าให้ความสำคัญกับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนิสิตทุกชั้นปี เนื่องจากการนำองค์ความรู้ ทักษะและประสบการณ์ที่นิสิตได้รับจากการเรียนตามหลักสูตรไปสู่การปฏิบัติในสถานการณ์จริง ที่เป็นการสะท้อนสมรรถนะทางวิชาชีพคุณลักษณะ และจิตวิญญาณความเป็นครูของนิสิตได้อย่างชัดเจน จึงได้ดำเนินการศึกษาสังเคราะห์ข้อมูลสารสนเทศ เกี่ยวกับสภาพปัญหา และความต้องการดำเนินงานของผู้เกี่ยวข้องกับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ได้แก่ อาจารย์นิเทศก์ ผู้บริหารสถานศึกษา ครูพี่เลี้ยง เจ้าหน้าที่งานฝึกประสบการณ์วิชาชีพ และ นิสิตครู รวมทั้งศึกษาวิเคราะห์ หลักเกณฑ์ ประกาศและข้อกำหนดของคุรุสภาซึ่งเป็นสภาวิชาชีพ ในส่วนที่เกี่ยวกับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู พบปัญหาและอุปสรรคที่นำมาสู่การปรับปรุงกระบวนการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู เช่น

- ๑) นิสิตมีภาระงานมากเกินไป ส่งผลให้ได้รับความรู้และประสบการณ์ระหว่างการฝึกประสบการณ์วิชาชีพในสถานศึกษาไม่เต็มที่
- ๒) อาจารย์นิเทศบางส่วน มีความเข้าใจและทักษะการนิเทศการสอนของนิสิตไม่เพียงพอ
- ๓) โรงเรียนฝึกประสบการณ์วิชาชีพที่อยู่ใกล้มหาวิทยาลัย ไม่เพียงพอต่อจำนวนนิสิต
- ๔) ระบบการส่งงานและการตรวจภาระงานฝึกปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา มีความยุ่งยากและซับซ้อน

จากสภาพปัญหาข้างต้น ข้าพเจ้าเห็นว่า การพัฒนานิสิตครูให้มีคุณภาพตามเป้าหมายของหลักสูตร และมีสมรรถนะทางวิชาชีพนั้น ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกภาคส่วนจะต้องขับเคลื่อนไปพร้อม ๆ กัน ดังนั้น ในภาคเรียนที่ ๒ ปีการศึกษา ๒๕๖๕ ที่นิสิตครูวิทยาลัยการศึกษาระดับชั้นปีที่ ๑-๕ ออกฝึกปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา ในช่วงเวลาเดียวกัน จำนวน ๒,๕๑๘ คน ข้าพเจ้าจึงร่วมกับผู้ช่วยคณบดีและคณะกรรมการดำเนินงานฯ ร่วมกันวางแผน และดำเนินการดังนี้

- ๑) การจัดสัมมนา อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชาปฏิบัติการสอนในแต่ละชั้นปี เพื่อระดมสมองในการวิเคราะห์ กฎหมาย ที่เกี่ยวข้อง ผลลัพธ์การเรียนรู้ เพื่อที่จะปรับปรุงชิ้นงาน ของนิสิตในแต่ละชั้นปีให้สอดคล้องกับ เป้าหมายและความต้องการในระดับรายวิชาและระดับหลักสูตร นำไปสู่การปรับปรุงคู่มือปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาทั้ง ๕ ชั้นปี
- ๒) ดำเนินการอบรมเชิงปฏิบัติการ reskills/upskills อาจารย์นิเทศและอาจารย์ใหม่ เพื่อให้มีทักษะการนิเทศการสอน การประเมินผลงาน และการวิจัยในชั้นเรียน รวมทั้งบุคลิกภาพการปฏิบัติตนในการเป็นอาจารย์นิเทศก์นิสิตปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา
- ๓) ประชุมสัมมนา ผู้บริหารโรงเรียนและครูพี่เลี้ยงนิสิตปฏิบัติการสอนชั้นปีที่ ๔-๕ และเชิญวิทยากรภายนอก ให้นำความรู้และแลกเปลี่ยนประสบการณ์ ทักษะการเป็นครูพี่เลี้ยงโดยใช้ Coaching & mentoring
- ๔) ถอดบทเรียนโรงเรียนแหล่งฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูที่มีวิธีปฏิบัติที่ดี (Good Practice) การดูแลนิสิตฝึกปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา และนำเสนอเผยแพร่ต่อสาธารณชน
- ๕) ปรับปรุงหลักเกณฑ์การเลือกโรงเรียนฝึกปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา โดยนิสิตสามารถกลับไปฝึกสอน ณ สถานศึกษาเดิมที่สำเร็จการศึกษาในระดับชั้นมัธยมศึกษา ในภูมิภาคของตนเอง
- ๖) พัฒนาระบบการส่งงานและการตรวจภาระงานฝึกปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา โดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศที่มีความปลอดภัย มีฐานข้อมูลที่เป็นระบบและสามารถตรวจสอบได้
- ๗) อบรมเชิงปฏิบัติการทบทวนความรู้ ทักษะ และสมรรถนะ ให้แก่นิสิตชั้นปีที่ ๔-๕ ที่จะออกฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูในสถานศึกษาเต็มรูปแบบ ในเรื่อง การออกแบบการเรียนรู้ การวิจัยในชั้นเรียน การวัดและประเมินผล และการจัดทำโครงการพัฒนาคุณภาพการศึกษา

จากการดำเนินงานข้างต้นพบว่า ผลงานของนิสิตที่สะท้อนถึงสมรรถนะทางวิชาชีพครู ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้ รายงานวิจัยในชั้นเรียน และโครงการพัฒนาคุณภาพการศึกษาโดยภาพรวมมีคุณภาพสูงขึ้น ในส่วนของการปฏิบัติการจัดการเรียนรู้ในชั้นเรียนพบว่า นิสิตใช้เทคนิควิธีสอนที่หลากหลายขึ้น การควบคุม

ชั้นเรียนดีขึ้น มีการสอดแทรกคุณธรรมให้กับนักเรียนระหว่างสอน และมีบุคลิกภาพของความเป็นครูที่เด่นชัดขึ้น ในขณะเดียวกันข้าพเจ้าพบนิสิตบางส่วนที่ต้องดูแลเป็นพิเศษระหว่างการฝึกสอน เช่น นิสิตไม่ส่งงาน นิสิตเจ็บป่วยระหว่างฝึกสอน นิสิตแสดงพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ จึงได้มีการติดตามนิสิตเป็นระยะ ผ่านการประชุมออนไลน์ การแชทไลน์ พบปะพูดคุยตัวต่อตัว รวมถึงการไปเยี่ยมนิสิตที่โรงเรียนฝึกปฏิบัติการสอนให้คำแนะนำ ช่วยเหลือ ตามเหตุของแต่ละบุคคล ทำให้จำนวนนิสิตที่ไม่ผ่านปฏิบัติการสอนลดลงจากเดิม

วิทยาลัยการศึกษาได้รับการคัดเลือกให้เข้าร่วมและส่งผลงาน กิจกรรมแสดงผลการปฏิบัติที่ดี Show & Share UP-KM ๒๐๑๙ ครั้งที่ ๑ “ระบบการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู” และได้รับรางวัลรองชนะเลิศอันดับ ๑ กลุ่ม B (ของเสีย) และได้เข้าร่วมนำเสนอผลงาน ในกิจกรรม Show & Share UP-GREEN ๒๐๒๓ เรื่อง “แนวทางการพัฒนาการตรวจและส่งภาระงานระบบออนไลน์แทนการใช้กระดาษของงานฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู วิทยาลัยการศึกษา มหาวิทยาลัยพะเยา”

ภาพที่ ๑ การเข้าร่วมแสดงผลการปฏิบัติที่ดี Show & Share UP-KM ๒๐๑๙ และ Show & Share UP-GREEN ๒๐๒๓

(๒) ความรู้ในศาสตร์การสอนและการเรียนรู้

ข้าพเจ้าดำเนินการจัดการการเรียนรู้โดยมีความเชื่อภายใต้ฐานทฤษฎีสร้างสรรค์ทางปัญญา (Constructivism) ที่เน้นกระบวนการเรียนรู้มากกว่าเนื้อหาวิชา เพื่อช่วยให้ผู้เรียนสามารถเชื่อมโยงความรู้หรือสร้างความรู้ให้เกิดขึ้นในตนเอง ด้วยการลงมือปฏิบัติจริงผ่านสื่อหรือกิจกรรมการเรียนรู้ ที่มีผู้สอนเป็นผู้แนะนำ กระตุ้น หรืออำนวยความสะดวกให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ขึ้น โดยกระบวนการคิดขั้นสูง กล่าวคือ ผู้เรียนมีการวิเคราะห์ สังเคราะห์ และการประเมินค่าจากสิ่งที่ได้รับจากกิจกรรมการเรียนรู้ ทำให้การเรียนรู้เป็นไปอย่างมีความหมายและนำไปใช้ในสถานการณ์อื่นๆได้อย่างมีประสิทธิภาพ และความเชื่อภายใต้ทฤษฎีการเรียนรู้จากประสบการณ์ (Experiential Learning Theory) Kolb (๑๙๘๔) ที่ได้อธิบายว่า ผู้เรียนแต่ละคนเรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ อย่างเป็นกระบวนการที่ดำเนินกันไปเป็นวงจร ซึ่งแต่ละขั้นของการเรียนรู้ก็จะส่งเสริมการเรียนรู้ของขั้นต่อไปด้วยการจัดการเรียนรู้ที่ช่วงวงจรการเรียนรู้จากประสบการณ์อย่างเป็นรูปธรรมภายใต้ร่มของความเชื่อดังกล่าว เป็นที่รู้จักกันในการจัดการเรียนรู้ **Active Learning** โดยกำหนดไว้ใน มคอ.๓ ทุกรายวิชาที่สอน โดยเตรียมการ (วางแผน) ออกแบบ เลือก ใช้ กระบวนการจัดกิจกรรมและสื่อเทคโนโลยี

การเรียนรู้ที่เหมาะสมกับธรรมชาติของวิชา ระดับของผู้เรียน โดยคำนึงถึงปัจจัยที่เกี่ยวข้อง เช่น ความเหมาะสมกับสภาพการณ์ สรุปได้ ดังนี้

๑. การเตรียมการสอนและวิเคราะห์ผู้เรียน เมื่อได้รับมอบหมายให้สอนในรายวิชาใดแล้ว ข้าพเจ้าเตรียมการสอนโดยการศึกษาค้นคว้าองค์ความรู้เพิ่มเติมเพื่ออัปเดตความรู้ที่ทันสมัยอยู่เสมอโดยการศึกษาความรู้ด้วยตนเอง การเข้ารับการอบรมสัมมนาต่างๆ ออกแบบการสอนโดยยึดผลลัพธ์การเรียนรู้ (LOs) เป็นหลัก จากนั้นจึงออกแบบขั้นตอน วิธีการ จัดเตรียมสื่อเทคโนโลยี แหล่งเรียนรู้ รวมทั้งออกแบบการวัดและประเมินผล สิ่งสำคัญที่สุดในกระบวนการเตรียมการสอนคือการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของผู้เรียนรายบุคคล เพื่อมาเป็นข้อมูลในการออกแบบการสอนที่เหมาะสม ตัวอย่างเช่น ในรายวิชา จิตวิญญาณความเป็นครู มีอาชีพรายวิชา ภาคเรียนที่ ๑ สำหรับนิสิตชั้นปีที่ ๑ ซึ่งเป็นการเริ่มต้นในการเรียนระดับอุดมศึกษา ในช่วงสถานการณ์โควิด-๑๙ ข้าพเจ้าได้สำรวจความพร้อมในด้าน อุปกรณ์ สัญญาณอินเทอร์เน็ต ปัญหาอุปสรรคในการเรียนออนไลน์ แนวทางการแก้ไขปัญหา นอกจากนี้ ได้ให้นิสิตแนะนำตนเอง เพื่อให้รู้จักผู้เรียนเป็นรายบุคคล ในด้านทัศนคติ ความคาดหวัง และอื่นๆ ในการเลือกเรียนสาขาวิชาทางการศึกษา ผลการสำรวจพบว่า นิสิตบางส่วนขาดความพร้อมในด้านอุปกรณ์ที่ใช้ในการเรียน นิสิตบางคนใช้โทรศัพท์มือถือเพียงเครื่องเดียวในการเรียนทุกวิชา สภาพแวดล้อมในการเรียนจากบ้านไม่เอื้อต่อการเรียนรู้ เช่น สมาชิกในบ้านส่งเสียงดังรบกวน การประกอบอาชีพของผู้ปกครอง ร้านขายอาหาร ที่นิสิตต้องช่วยงานผู้ปกครองในระหว่างเรียนด้วย สภาพตัวบ้าน รวมไปถึงสัญญาณอินเทอร์เน็ตที่ไม่เสถียร เป็นต้น ส่งผลให้นิสิตบางส่วนไม่กล้าเปิดกล้อง เนื่องจากความอาย ข้อค้นพบจากการสำรวจข้างต้น นำไปสู่การปรับวิธีการเรียนการสอน การออกแบบกิจกรรม การเลือกใช้แอปพลิเคชัน การมอบหมายชิ้นงาน ฯลฯ โดยการจัดทำคลิปสรุปเนื้อหาในแต่ละบทจัดทำเอกสารประกอบการเรียน สื่อ power point แนะนำลิงก์เว็บไซต์และ Youtube ช่องทางการส่งงานทาง google classroom เพื่อให้ผู้เรียนสามารถเข้าถึงความรู้ได้ทุกเวลา และเอื้อต่อการเรียนรู้ตามสภาพความพร้อมของแต่ละคน ในขณะเดียวกันข้าพเจ้าก็ได้ติดตามตรวจสอบการเรียนของนิสิตรายคน จากบันทึกการเข้าถึงแพลตฟอร์มต่างๆ ในกรณีที่ไม่มีปรากฏการล็อกอิน ข้าพเจ้าจะส่งข้อความแจ้งเตือนนิสิตรายนั้น ๆ ทาง ms team chat ทำให้นิสิตในกลุ่มเรียนของข้าพเจ้า ผ่านการเรียนรายวิชา นิสิตส่งภาระงานครบ และไม่มีนิสิตถอนรายวิชา และได้รับผลการเรียน F

๒. การบูรณาการใช้แพลตฟอร์มเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อสนับสนุนการเรียนรู้ จากสภาพการณ์โควิด-๑๙ และสภาพปัญหาการสอนข้างต้น ข้าพเจ้าได้นำแพลตฟอร์มเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้เพื่อสนับสนุนการเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างหลากหลาย ทั้งในส่วนของการติดต่อสื่อสารและมีปฏิสัมพันธ์กับนิสิต การผลิตสื่อการเรียนการสอน การสร้างแหล่งเรียนรู้เพื่อการสืบค้น การใช้เป็นช่องหลักของการศึกษาเนื้อหาสาระ การสร้างความสนใจในชั้นเรียน การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ การติดตามการส่งงาน/เข้าชั้นเรียนออนไลน์ และการกระตุ้นให้นักศึกษาต่อยอดไปสู่การเรียนรู้ในอนาคต อาทิ การใช้ Google Classroom และ Microsoft Team เป็น Learning Management System (LMS) การใช้ Canva ในการผลิตสื่อการเรียนรู้ การเพิ่มการมีส่วนร่วมในชั้นเรียนโดยใช้ Padlet, Menti-meter การประเมินการเรียนรู้ผ่าน Quizz และ Google Form และการติดตามนิสิตกรณีที่ขาดเรียน หรือไม่ส่งภาระงาน ทาง chat เป็นต้น

ข้าพเจ้าได้บูรณาการเทคโนโลยีดิจิทัลกับกิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ที่เน้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียน เช่น ในห้องเรียน MS Team ได้สร้าง channel รายกลุ่ม ๔-๕ คน เพื่อให้บัณฑิตแลกเปลี่ยนความคิดเห็น อภิปรายร่วมกันในกลุ่มย่อย ประเด็นที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพครู เน้นสมรรถะทางด้านการสื่อสารอย่างสร้างสรรค์ โดยให้บัณฑิตนำเสนอผลงานทั้งรายกลุ่มและรายบุคคลในรูปแบบต่าง ๆ เช่น การนำเสนอหน้าชั้นเรียน การนำเสนอในรูปแบบอินโฟกราฟิก หรือคลิปวิดีโอ มอบหมายให้ผู้เรียนบันทึกการเรียนรู้ทุกครั้งที่เขาเรียน เพื่อสะท้อนการเรียนรู้ สร้างพลังบวกและวินัยในตนเองด้านการเรียน ออกแบบการนำสื่อเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดการเรียนรู้อย่างหลากหลาย เพื่อให้บัณฑิตสามารถเข้าถึงการเรียนรู้ได้ง่ายขึ้นทุกที่ทุกเวลา ได้แก่ การใช้ ระบบ LMS ที่มีความยืดหยุ่นในเรื่องเวลาเข้าเรียน ใช้ google classroom ในการส่งงาน และใช้ Application เพื่อกระตุ้นความสนใจในการเรียนรู้ให้กับผู้เรียน รวมทั้งเอกสารประกอบการสอน ตำรา textbook เป็นต้น ในส่วนของการวัดและประเมินผล เน้นการวัดและประเมินตามสภาพจริง ที่ครอบคลุมทั้งด้านความรู้ สมรรถนะ และคุณลักษณะของความเป็นนิสิตตามผลลัพธ์การเรียนรู้ของหลักสูตร

นอกจากนี้ ข้าพเจ้าได้ส่งเสริมคุณลักษณะของการเป็นผู้เรียนรู้ตลอดชีวิต (Lifelong Learner Person) โดยให้บัณฑิตแสวงหาความรู้เพิ่มเติมจากแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ ด้วยการนำตนเอง (Self-Directed Learning) ที่สามารถเรียนรู้ได้ทุกที่ทุกเวลา ตามสนใจและความต้องการของตนเอง โดยหนึ่งในตัวอย่างของการพัฒนา คือ การเรียนรู้เพิ่มเติมจากสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ผ่านระบบ LMS ของมหาวิทยาลัยพะเยา ในรายวิชาจิตวิทยานิสิตมีความเป็นครูมืออาชีพ ข้าพเจ้าได้จัดทำ E-learning สำหรับนิสิต จำนวน ๙ Module

จากการประเมินการเรียนของนิสิตรายวิชา พบว่า วิชาจิตวิทยานิสิตมีความเป็นครูมืออาชีพ นิสิตปริญญาตรี จำนวน ๖๐ คน ผ่านการเรียนรายวิชาร้อยละ ๑๐๐ ไม่มีนิสิตถอนรายวิชา, ติด F และนิสิตมีความพึงพอใจในการเรียนโดยภาพรวมในระดับมาก-มากที่สุด และจากสถิติการเข้าใช้โปรแกรม E-learning ของนิสิตพบว่ามีนิสิตกลุ่มหนึ่งที่เรียนรู้ด้วยตนเองนอกเหนือจากการเข้าชั้นเรียน แสดงให้เห็นว่า คุณลักษณะของการเป็นผู้เรียนรู้ตลอดชีวิตสามารถสร้างได้หากมีการใช้สื่อ เทคนิค วิธีการ กระตุ้นอย่างเหมาะสม

๓. สร้างนวัตกรรมการเรียนการสอนในศาสตร์การสอน ข้าพเจ้าได้พัฒนานวัตกรรมเพื่อการเรียนการสอน เรื่อง “การพัฒนาการจัดการเรียนรู้โดยใช้แนวคิดทางอารมณ์และสังคมและทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคมเชิงพุทธิปัญญาเป็นฐาน เพื่อเสริมสร้างสุขภาวะทางอารมณ์และสังคมของนิสิตวิชาชีพครู” ของมหาวิทยาลัยพะเยา ภายใต้โครงการนวัตกรรมเพื่อการเรียนการสอน ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๗ ทำให้ได้ นวัตกรรมการเรียนการสอน ที่เรียกว่า GOALS Model ซึ่งพบว่า การจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดนี้มีผลดีต่อการพัฒนาสุขภาวะของนิสิต โดยเฉพาะในด้านการทำงานร่วมกับผู้อื่น การจัดการกับความขัดแย้งอย่างสร้างสรรค์ และการรับรู้ระดับความสามารถและข้อจำกัดของตนเอง อันจะส่งผลให้นิสิตครูสามารถปรับตัวในบริบทการทำงานต่างๆ ได้ดี

ภาพที่ ๒ นวัตกรรมการเรียนการสอน GOALS Model

ยิ่งขึ้น ซึ่งผู้สอนสามารถนำแนวทางนี้ไปใช้ในการจัดการเรียนรู้ในรายวิชาต่างๆ ในหลักสูตรการผลิตครู และบูรณาการกิจกรรมในรายวิชาต่างๆ ที่ผลิตบุคลากรวิชาชีพอื่นๆ

๔. เป็นผู้ให้คำชี้แนะวิธีการจัดการเรียนรู้และการวัดและประเมินผลให้กับอาจารย์ภายนอกสถาบัน โดยเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในการทวนสอบผลสัมฤทธิ์ตามมาตรฐานผลการเรียนรู้ ระดับรายวิชา สาขาวิชาหลักสูตร การสอนและเทคโนโลยีการเรียนรู้ ระดับปริญญาโท-เอก คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ภาพที่ ๓ การให้คำชี้แนะในการทวนสอบผลสัมฤทธิ์ตามมาตรฐานผลการเรียนรู้ ภายนอกสถาบัน

๕. สร้างสรรค์และสร้างองค์ความรู้ในศาสตร์การสอน เพื่อเป็นแนวทางและวิธีปฏิบัติในการจัดการเรียนรู้ และการพัฒนาผู้เรียนในระดับต่างๆ ในรูปแบบบทความเชิงวิชาการ เผยแพร่ให้แก่ครูและคณาจารย์ทั้งในสถาบันและนอกสถาบัน ดังต่อไปนี้

วิไลภรณ์ ฤทธิคุปต์. (๒๕๖๒). การชี้แนะการสอน: แนวทางการนำไปใช้พัฒนาการจัดการเรียนการสอนของครู. วารสารราชพฤกษ์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา. ๑๗(๑), มกราคม-เมษายน. ๑-๑๐.

วิไลภรณ์ ฤทธิคุปต์. (๒๕๖๑). การจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุมชนเป็นฐาน : กลยุทธ์การจัดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพของครูในศตวรรษที่ ๒๑. วารสารบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย. ๑๑(๓), กันยายน-ธันวาคม. ๑๗๙-๑๙๑.

ฉัตรชัย พรหมมารักษ์ และ วิไลภรณ์ ฤทธิคุปต์. (๒๕๖๔). ภาษาแม่กับการเสริมสร้างทักษะการฟังและทักษะการพูดภาษาอังกฤษสำหรับนักเรียนกลุ่มชาติพันธุ์. วารสารวิจัยศิลปวิทยาการกลุ่มน้ำโขง. ๒๙, (๒), หน้า ๕๓-๖๗.

ยุพิน บุญประเสริฐ, จิตติพงศ์ เหลืองสุวรรณ, วิไลภรณ์ ฤทธิคุปต์ และ รุ่งทิวา กองสอน. (๒๕๖๒). แนวทางสู่ความสำเร็จของการจัดการศึกษาในโรงเรียนมาตรฐานสากล. ศึกษาศาสตร์สารมหาวิทยาลัยเชียงใหม่. ๓(๑). มกราคม – เมษายน. หน้า ๒๕-๓๓.

๒. สมรรถนะการจัดการเรียนรู้ (Professional Competencies)

๒.๑ ออกแบบและวางแผนการเรียนรู้ของผู้เรียน

หลังจากที่ได้วิเคราะห์หลักสูตร วิเคราะห์ผู้เรียน ตลอดจนข้อมูลพื้นฐานต่างๆ ที่จำเป็นในรายวิชาแล้ว ในการออกแบบและวางแผนจัดการเรียนรู้ ข้าพเจ้าขอยกตัวอย่างวิธีการ/กิจกรรม ที่ใช้ในการจัดการเรียนรู้ สอดคล้องกับผลลัพธ์การเรียนรู้ตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๕ ของผู้เรียนแต่ละระดับ ดังนี้

๑. **จัดกิจกรรมวิเคราะห์กรณีตัวอย่าง (Case Study)** เช่น ในหัวข้อการเรียนรู้รายวิชา จิตวิญญาณความเป็นครูมืออาชีพ ข้าพเจ้ามอบหมายให้นักศึกษาชั้นปีที่ ๑ สัมภาษณ์ครูประจำการที่เป็นต้นแบบในด้านความเป็นครู และสัมภาษณ์บุคคลทั่วไปในสังคม เกี่ยวกับมุมมอง ความคิดเห็น ข้อเสนอแนะสำหรับนิสิตครูที่มีเป้าหมายจะประกอบวิชาชีพครูในอนาคต แล้วนำเสนอเป็นคลิปวิดีโอในยูทูบ ทำให้นักศึกษามีตัวแบบ (Role Model) ในการประกอบวิชาชีพครู กิจกรรมดังกล่าวนี้นิสิตสะท้อนว่า ทำให้เห็นความสำคัญของอาชีพครู อยากจะเป็นครูที่ดี รับรู้ถึงความคาดหวังของคนในสังคมที่มีต่ออาชีพครู และเกิดแรงบันดาลใจที่จะพัฒนาตนเองให้เป็นครูมืออาชีพในอนาคต

๒. **จัดกิจกรรมการเรียนรู้จากสถานที่จริง** เพื่อให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์ตรง เช่น ในรายวิชา หลักสูตรสถานศึกษา ข้าพเจ้าร่วมกับอาจารย์ผู้สอนร่วม ได้แก่ ผศ.ดร.สุนทร คล้ายอ่ำ และ ดร.ณัฐภูมิ สัพโสพานิสิต ศึกษาจากหลักสูตรสถานศึกษาที่เน้นศาสตร์พระราชา ณ โรงเรียนดอกคำใต้วิทยาคม และหลักสูตรสถานศึกษาที่เน้นการพัฒนาศักยภาพด้านวิชาการของผู้เรียน ณ โรงเรียนพะเยาพิทยาคม นอกจากนี้ ในรายวิชาดังกล่าว จากนั้นได้ให้นักศึกษาร่วมอภิปราย วิเคราะห์ สังเคราะห์ จนได้หลักการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาที่จะต้องคำนึงถึงสภาพบริบททางชุมชน สังคม จากนั้นจึงแบ่งกลุ่มให้นักศึกษาแต่ละกลุ่มฝึกปฏิบัติออกแบบหลักสูตรสถานศึกษา ภายใต้สภาพบริบททางชุมชน สังคมที่แตกต่างกัน นอกจากนี้รายวิชาดังกล่าว ยังได้พานิสิตสำรวจสภาพบริบทของชุมชนรอบโรงเรียนชุมชนบ้านแม่ใส และฟังบรรยายจากวิทยากรในพื้นที่เกี่ยวกับการจัดการขยะในชุมชน จากนั้นจึงให้นักศึกษาสะท้อนผลการเรียนรู้แล้วออกแบบ ที่เหมาะสมกับนักเรียนในทุกระดับชั้น ในประเด็นการจัดการขยะในโรงเรียนชุมชนบ้านแม่ใส ทำให้ได้ตัวอย่างหลักสูตรสถานศึกษา และแนวการจัดกิจกรรมที่สอดคล้องกับจุดเน้น ความต้องการของโรงเรียน หลังจากรับการเรียนรู้ในรายวิชาแล้ว ข้าพเจ้าได้นำผลงานของนิสิตไปมอบให้กับโรงเรียนชุมชนบ้านแม่ใส โดยทางโรงเรียนได้นำแนวการจัดกิจกรรมที่นิสิตร่วมกันออกแบบขึ้น ไปใช้ในการพัฒนานักเรียนตั้งแต่ระดับชั้นอนุบาล - มัธยมศึกษาปีที่ ๓ ภายใต้กิจกรรม “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้”

๓. **ประสานเครือข่ายความร่วมมือเพื่อเชิญวิทยากรมาร่วมสอนหรือวิพากษ์ผลงานให้กับนิสิตที่สอนทุกระดับ** ข้าพเจ้าได้มุ่งสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับสถาบันการศึกษาต่างๆ ทั้งในระดับการศึกษาปฐมวัย การศึกษาขั้นพื้นฐาน อาชีวศึกษา และระดับอุดมศึกษา เพื่อสานสัมพันธ์และขอความอนุเคราะห์บุคลากรทางด้านวิชาการมาร่วมเป็นผู้สอนร่วมในบางหัวข้อ หรือการเข้ามามีส่วนในการวิพากษ์ผลงานของนิสิต เพื่อช่วยยกระดับคุณภาพการเรียนรู้ เช่น ในรายวิชาปฏิบัติการหลักสูตร การสอนและการนิเทศ ระดับปริญญาโท หัวข้อ การนิเทศการสอน ได้เชิญ ดร.สุดาภรณ์ สืบสุติน ศึกษาพิเศษชำนาญการ

พิเศษ มาเป็นวิทยากรให้ความรู้ในด้านเขียนแผนการนิเทศ เทคนิคและวิธีนิเทศการสอน และวิพากษ์แผนการนิเทศของนิสิต เป็นต้น การเรียนรู้ผ่านผู้มีประสบการณ์ตรงในลักษณะนี้ นิสิตจะได้รับแนวคิด มุมมองของผู้ปฏิบัติงานนั้นๆ ซึ่งจากการสะท้อนการเรียนในรายวิชาพบว่า นิสิตมีความเข้าใจลักษณะงานของศึกษานิเทศก์มากยิ่งขึ้น มีทัศนคติต่อการปฏิบัติงานของศึกษานิเทศก์ในเชิงบวก รวมทั้งเปิดใจว่าการนิเทศการสอนเป็นส่วนหนึ่งของการพัฒนาตนเองและพัฒนานักเรียนในโรงเรียนของตนเองรูปแบบหนึ่ง ที่จะทำให้เกิดการแลกเปลี่ยนเทคนิควิธีสอนของตนเองกับเพื่อนครูในโรงเรียน นิสิตเปลี่ยนแปลงความคิดเดิมที่ว่า การนิเทศในชั้นเรียนเหมือนเป็นการจับผิดครู มาสู่การนิเทศเพื่อพัฒนาครู และการนิเทศชั้นเรียนเป็นการพัฒนาวิชาชีพครูรูปแบบหนึ่ง นอกจากนี้ยังได้เปิดมุมมองแนวคิดใหม่ ๆ และเข้าใจว่าบุคลากรทางการศึกษาที่มีตำแหน่งต่างกัน แต่ทุกตำแหน่งต่างมีเป้าหมายการทำงานร่วมกันคือ การพัฒนาคุณภาพผู้เรียน จึงควรจะต้องปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของตนเพื่อเป็นฟันเฟืองหนึ่งในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน

๔. จัดการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนลงมือปฏิบัติจริง (Learning by doing) โดยใช้สถานการณ์สมมติ เช่น รายวิชารายวิชาการประกันคุณภาพการศึกษา ระดับปริญญาตรี ข้าพเจ้าได้แบ่งกลุ่มผู้เรียน กลุ่มละ ๔-๖ คน ให้แต่ละกลุ่มจัดตั้งโรงเรียนสมมติ โดยมีนิสิตในกลุ่มเป็นบุคลากรในโรงเรียน ในตำแหน่งต่างๆ ซึ่งปฏิบัติหน้าที่ความรับผิดชอบเหมือนโรงเรียนจริงทุกประการ และให้นิสิตแต่ละกลุ่มจัดทำระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ซึ่งนิสิตจะต้องใช้สมรรถนะการทำงานเป็นทีม การคิดวิเคราะห์ อภิปราย วิพากษ์ เพื่อนำไปสู่การปรับปรุงคุณภาพงานตามวงจร PDCA นิสิตสะท้อนว่า การเรียนในลักษณะนี้สนุกกว่าการฟังบรรยาย องค์ความรู้ในรายวิชาเกิดจากการลงมือปฏิบัติ บรรยายภาคในห้องเรียนเป็นห้องเรียนแห่งการเรียนรู้ไม่น่าเบื่อ เพราะต้องทำกิจกรรมกลุ่ม มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับเพื่อนตลอดเวลา ทำให้เข้าใจในสิ่งที่เรียนมากกว่าการฟังบรรยาย นอกจากนี้กิจกรรมที่นิสิตปฏิบัติยังสามารถนำไปใช้ในการฝึกปฏิบัติการสอนและการประกอบวิชาชีพครูในอนาคตได้อีกด้วย

๕. จัดบรรยากาศการเรียนรู้ร่วมกันในชั้นเรียนของนิสิตครูโดยใช้ปัญหาเป็นฐาน (Problem-Based Learning) เป็นกระบวนการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning โดยจะเน้นที่กระบวนการเรียนรู้ของนิสิต เน้นปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนในกลุ่ม การปฏิบัติและการเรียนรู้ร่วมกัน (Collaborative Learning) การกำหนดประเด็นปัญหา การอภิปรายร่วมกันเพื่อหาข้อสรุปของปัญหานั้น เช่น ในวิชาจิตวิทยาญาณความเป็นครู ข้าพเจ้าได้ยกตัวอย่างประเด็นปัญหาด้านจรรยาบรรณวิชาชีพครู ที่ปรากฏตามสื่อต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องผู้ประกอบวิชาชีพครูก่ออาชญากรรมในห้างสรรพสินค้า การล่วงละเมิดทางเพศของครูต่อนักเรียน การทุจริตงบประมาณอาหารกลางวันนักเรียน ฯลฯ แล้วให้นิสิตแต่ละกลุ่มร่วมกันอภิปรายถึงสาเหตุของปัญหา เพื่อนำไปสู่การแก้ปัญหา และหาแนวทางการพัฒนาตนเองและจรรยาบรรณของผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ เป็นต้น นิสิตสะท้อนว่า อาชีพครูเป็นอาชีพหนึ่งในหลากหลายอาชีพที่มีทั้งคนดีและคนไม่ดี การจะเป็นครูได้นั้นใคร ๆ ก็เป็นได้หากมีความสามารถในการสอบบรรจุรับราชการ ซึ่งยังไม่ใช่ครูที่พึงประสงค์ ครูยุคใหม่ควรจะต้องเป็นครูมืออาชีพที่มีทั้งความรู้และความดีตามจรรยาบรรณวิชาชีพจึงจะทำให้สังคมโดยรวมเจริญงอกงามยิ่งขึ้น ข้าพเจ้าเห็นว่าการสะท้อนลักษณะนี้แสดงให้เห็นว่านิสิตเห็นคุณค่าและความสำคัญของครู และมีทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพครู

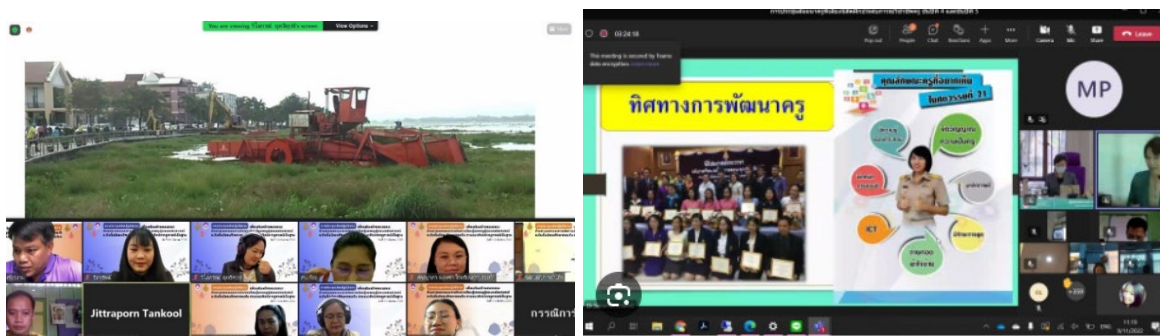
๖. ประยุกต์แนวทาง Flipped-Classroom และการจัดการเรียนรู้ Blended-learning ร่วมกับเทคโนโลยีดิจิทัล ในการจัดการเรียนรู้ช่วงการระบาดของ Covid-๑๙ ข้าพเจ้าใช้ทรัพยากรและสื่อการเรียนรู้ที่หลากหลายเพื่อสนับสนุนการเรียนรู้ ได้แก่ เอกสารประกอบการสอน Power point คลิปวิดีโอ จากยูทูป คลิปสรุปเนื้อหาในรายวิชาที่ข้าพเจ้าสร้างขึ้น รวมทั้ง Application ต่างๆ เช่น Padlet Multimeter Quizizz Kahoot ฯลฯ เพื่อให้ผู้เรียนมีความสนใจในการเรียนรู้และเข้าใจในสิ่งที่เรียนอย่างลุ่มลึกยิ่งขึ้น ข้าพเจ้าประยุกต์ใช้แนวทาง Flipped-Classroom มาใช้ โดยให้นิสิตศึกษาองค์ความรู้ต่างๆ ของรายวิชาที่ได้ อัพโหลดและความรู้ที่ได้จากการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง การทำแบบฝึกหัดทบทวนความรู้แล้วอัพโหลดใน google classroom หลังจากนั้น เมื่อนิสิตเข้าชั้นเรียนในห้อง Ms team ก็จะเป็นลักษณะของการนำความรู้ ที่ได้จากการเรียนรู้ด้วยตนเองมาทำกิจกรรมในชั้นเรียน เช่น การนำเสนอผลงาน การอภิปราย การให้ผู้เรียน เข้ากลุ่มย่อยเพื่อแลกเปลี่ยนความรู้ ซักถาม ส่งผลให้ห้องเรียนออนไลน์ เกิดการปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนกับ เพื่อนร่วมชั้นและกับผู้สอนมากขึ้น นิสิตส่วนใหญ่จะเปิดกล้องและมีส่วนร่วมในการเรียนมากกว่าการเรียน โดยใช้วิธีบรรยายเนื้อหาโดยผู้สอน

๗. จัดบรรยากาศการเรียนรู้ร่วมกันในชั้นเรียนของนิสิตบัณฑิตศึกษาโดยใช้วิจัยเป็นฐาน (Research-based Learning; RBL) เช่น ในรายวิชานวัตกรรมหลักสูตร การสอน และการนิเทศ ระดับปริญญาเอก ภาคเรียนที่ ๒/๒๕๖๕ ข้าพเจ้าร่วมกับ ผศ.ดร.ลำไย สีหามาศย์ ซึ่งเป็นผู้สอนร่วม ได้ผสานวิธีการ RBL ๓ รูปแบบคือ รูปแบบแรก กำหนดให้ผู้เรียนศึกษางานวิจัย เพื่อเรียนรู้องค์ความรู้หลักการและทฤษฎีที่ใช้ ในการวิจัยพัฒนานวัตกรรมด้านหลักสูตร หรือการสอน หรือการนิเทศ ในประเด็นที่ตนสนใจ เกี่ยวกับ โจทย์ วิจัย วิธีการวิจัย ผลการวิจัย และการนำผลการวิจัยไปใช้และศึกษาต่อไป ทำให้ผู้เรียนเข้าใจกระบวนการวิจัย พัฒนานวัตกรรมทางการศึกษามากขึ้น รูปแบบที่สอง เป็นการจัดการเรียนรู้โดยนำผลการวิจัยมาใช้ ประกอบการจัดการเรียนรู้ ส่วนรูปแบบที่สาม คือ การจัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการวิจัย คือการให้ผู้เรียน ได้ฝึกปฏิบัติทำวิจัยพัฒนานวัตกรรมด้านหลักสูตร การสอน และการนิเทศ ในประเด็นที่สนใจ ผลการจัดการ เรียนรู้ทำให้ได้นวัตกรรมการพัฒนาหลักสูตร ๒ เรื่อง และนำไปใช้ในการพัฒนาครูผู้สอน โดยอาจารย์และ นิสิตร่วมกันเป็นวิทยากรการพัฒนาครูตามหลักสูตรที่สร้างขึ้น ดังนี้

เรื่องที่ ๑ การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมตามแนวคิดปรากฏการณ์เป็นฐานเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะ ด้านการออกแบบการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอนวิชาคณิตศาสตร์ ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นได้นำไป พัฒนาครูคณิตศาสตร์ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะเยา เขต ๑ จำนวน ๑๔ คน หลังจากฝึกอบรมให้ความรู้กับครูผู้สอนแล้ว ได้มีการนิเทศ ติดตามการนำความรู้ที่ได้รับไป ใช้ในโรงเรียน โดยนิสิตในบทบาทของผู้นิเทศ พบว่า ครูผู้สอนคณิตศาสตร์ ลดบทบาทของตนเองในชั้นเรียน จากเดิมเน้นการสอนบรรยาย เป็นการจัดการเรียนรู้คณิตศาสตร์ที่มีการเชื่อมโยงสู่ชีวิตประจำวัน และ สถานการณ์จริง รวมถึงการนำไปใช้ประโยชน์มากยิ่งขึ้น

เรื่องที่ ๒ การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมตามแนวคิดการเรียนรู้แบบผสมผสานเพื่อพัฒนาองค์ ความรู้ด้านการนิเทศสำหรับครูพี่เลี้ยงนักศึกษาปฏิบัติการสอน ได้นำไปพัฒนาครูพี่เลี้ยงนิสิตฝึกประสบการณ์

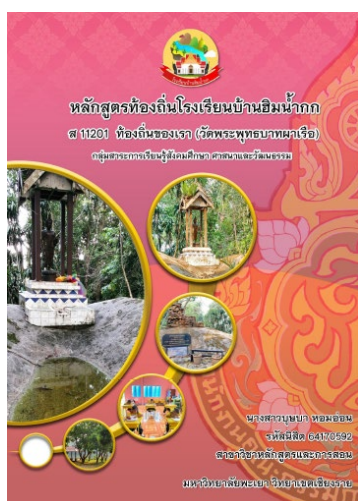
วิชาชีพครู ที่สนใจเข้าร่วมกิจกรรมจำนวน ๓๐ คน ผ่านระบบออนไลน์ จากการประเมินระหว่างเรียนและการทำแบบทดสอบหลังเรียน พบว่า ครูมีความเข้าใจเกี่ยวกับการนิเทศแบบเป็นกัลยาณมิตรมากขึ้น

ภาพที่ ๔ การจัดการเรียนรู้ โดยใช้วิจัยเป็นฐาน

ผลการดำเนินงานทั้ง ๒ เรื่อง นิสิตสรุปและนำเสนอเป็นบทความวิจัย (อยู่ระหว่างตีพิมพ์) นิสิตสะท้อนว่า การเรียนรู้โดยใช้การวิจัยเป็นฐาน เป็นการเรียนระดับปริญญาเอกอย่างแท้จริง ซึ่งต้องใช้ความพยายามอย่างยิ่งในการสืบค้น วิเคราะห์ สังเคราะห์ และปฏิบัติให้เกิดองค์ความรู้ใหม่ ซึ่งจะเป็นแนวทางในการทำวิทยานิพนธ์ และการทำวิจัยเพื่อเลื่อนวิทยฐานะให้สูงขึ้น

นอกจากนี้ในรายวิชา ทฤษฎีหลักสูตรและหลักสูตรสถานศึกษา ระดับปริญญาโท ข้าพเจ้าได้ให้นิสิตจัดทำหลักสูตรท้องถิ่น ที่อิงบริบทชุมชนวัฒนธรรมรอบโรงเรียนที่นิสิตปฏิบัติงานอยู่ หลังจากเรียนในรายวิชานี้แล้ว นิสิต ๒ คนที่ผ่านการเรียนในรายวิชานี้ ได้แก่ และ..... ได้แจ้งให้ข้าพเจ้าทราบว่า โรงเรียนที่นิสิตปฏิบัติงานอยู่ได้มีการปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษา จึงได้นำหลักสูตรท้องถิ่นทั้ง ๒ เรื่องนี้บรรจุในหลักสูตรสถานศึกษากลุ่มรายวิชาเพิ่มเติม ในฐานะอาจารย์ผู้สอนในรายวิชา ข้าพเจ้ารู้สึกดีใจที่รายวิชาเชื่อมโยงสู่ชีวิตการทำงานจริงของนิสิต สามารถนำสิ่งที่เรียนไปใช้เกิดประโยชน์ต่อสังคมการทำงาน และมากกว่านั้นคือ การนำหลักสูตรท้องถิ่นที่สร้างขึ้นไปใช้กับนักเรียนให้เกิดความตระหนักและรักชุมชนท้องถิ่นของตน

ภาพที่ ๕ หลักสูตรท้องถิ่นที่นิสิตสร้างขึ้นในรายวิชา สู่การนำไปใช้จริงในสถานศึกษา

ชิ้นงานของนิสิตอันเป็นผลมาจากการบูรณาการความรู้ ทักษะ และสมรรถนะผ่านกระบวนการทำงานเป็นกลุ่มและรายบุคคล เช่นหลักสูตรสถานศึกษา หลักสูตรท้องถิ่น บทความวิชาการ เป็นต้น

นอกจากนี้ในบทบาทของอาจารย์สาขาวิชาการศึกษา สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน ข้าพเจ้ายังได้แนะนำ และแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์ของตนเอง โดยการเป็นที่ปรึกษา เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ วิทยากร ถ่ายทอดความรู้และประสบการณ์ ตลอดจนองค์ความรู้ใหม่ ๆ ทางด้านการหลักสูตร การออกแบบการจัดการเรียนรู้ ให้แก่อาจารย์ทั้งภายในและภายนอกสถาบัน และองค์กรต่างๆ อย่างต่อเนื่อง เช่น

๑. เป็นพี่เลี้ยงอาจารย์ใหม่ ให้คำแนะนำ ชี้แนะ และถ่ายทอดศาสตร์การสอนและการเรียนรู้ให้แก่เพื่อนอาจารย์ในศาสตร์ ข้าพเจ้าได้รับการแต่งตั้งให้เป็นพี่เลี้ยงอาจารย์ใหม่ ดร..... ซึ่งเป็นอาจารย์ใหม่ในสาขาวิชาหลักสูตรและการสอน โดยใช้วิธีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้องค์ความรู้ใหม่กับอาจารย์ใหม่ แนะนำและให้ตัวอย่าง การออกแบบการเรียนรู้ เอกสารประกอบการสอน และสื่อการเรียนรู้อื่นๆ แล้วจึงนัดหมายให้อาจารย์ใหม่สังเกตการสอนในวิชาที่ข้าพเจ้าสอน มีการแลกเปลี่ยนมุมมองเกี่ยวกับวิธีการ เทคนิค ข้อควรระวัง และสะท้อนผลการสอนในครั้งนั้นๆ ร่วมกัน จากนั้นจึงได้ให้อาจารย์ใหม่เป็นผู้ช่วยสอน และมอบหมายให้เป็นผู้สอนตามลำดับ โดยจะร่วมกันสะท้อนผลการสอนทุกครั้ง เป็นต้น นอกจากนี้ข้าพเจ้าเป็นกรรมการประเมินการสอน ของ ดร.ลำไย สีหามาศย์ ซึ่งเป็นอาจารย์ในสาขาวิชาหลักสูตรและการสอนเช่นเดียวกัน ในรายวิชาปรัชญาการศึกษาและจิตวิทยาการศึกษา โดยได้สังเกตการสอน ตรวจสอบเอกสารประกอบการสอน ในรายวิชาดังกล่าว พร้อมทั้งให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับเทคนิควิธีการจัดการเรียนการสอน และการเพิ่มเติมเนื้อหาในเอกสารประกอบการสอน และประเมินการสอนเพื่อนำไปสู่การขอตำแหน่งทางวิชาการ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ เป็นต้น ข้าพเจ้าเห็นว่าการเป็นพี่เลี้ยงและการเป็นผู้ประเมินการสอนข้างต้น นอกจากจะเป็นการชี้แนะให้กับอาจารย์ใหม่และการมีส่วนร่วมในการพัฒนาเพื่อนอาจารย์ในคณะแล้ว ยังเป็นการพัฒนาตนเองอีกวิธีการหนึ่งด้วย ข้าพเจ้าได้รับทราบมุมมอง วิชิตจากอาจารย์ใหม่ซึ่งอยู่ในวัยต่างเจนเนอเรชั่น จึงส่งผลให้มุมมอง ความคิดของข้าพเจ้าเกี่ยวกับเนื้อหาวิชาที่สอน รวมทั้งการออกแบบการสอนแต่ละครั้ง เปิดกว้างมากยิ่งขึ้น รวมทั้งได้เห็นวิธีการสอนใหม่ๆ จากการประเมินการสอนที่นำมาประยุกต์ใช้ในวิชาของตนเองได้อีกด้วย

๒. เป็นวิทยากรถ่ายทอดความรู้เกี่ยวกับการออกแบบการเรียนรู้แก่อาจารย์ต่างศาสตร์ภายในสถาบัน ในการเป็นพี่เลี้ยงหรือผู้ชี้แนะระหว่างคณะ ข้าพเจ้าในฐานะผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและการสอน ในการให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาสมรรถนะขั้นปีของนิสิตคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา ในมุมมองของนักวิชาการด้านหลักสูตรและการสอนให้กับอาจารย์คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา ซึ่งข้าพเจ้าได้นำเสนอตัวอย่างสมรรถนะส่วนบุคคลของนักเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย แล้วเชื่อมโยงสู่สมรรถนะของผู้เรียนในระดับอุดมศึกษา จากนั้นได้ชวนให้อาจารย์คณะพยาบาลศาสตร์ ได้วิเคราะห์สมรรถนะทางวิชาชีพของนิสิต เพื่อต่อยอดและบูรณาการสู่การพัฒนาสมรรถนะในแต่ละชั้นปี (YLOs)

๓. เป็นวิทยากรถ่ายทอดความรู้เกี่ยวกับการพัฒนาและการบริหารจัดการหลักสูตรระดับปริญญาตรี ควบ ๒ ปริญญา ให้แก่อาจารย์ต่างสถาบัน

วิทยาลัยการศึกษา จัดการศึกษาตามหลักสูตรระดับปริญญาตรีควบ ๒ ปริญญา จำนวน ๑๐ แขนงวิชา เป็นนวัตกรรมทางด้านหลักสูตรและการนิเทศนิตฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูที่ได้รับความสนใจจากสถาบันผลิตครูหลายแห่ง เมื่อมีคณะศึกษาดูงานในเรื่องดังกล่าว ข้าพเจ้าในฐานะอาจารย์ทางด้านหลักสูตรและการสอน จึงได้รับมอบหมายให้เป็นวิทยากรสร้างความเข้าใจให้กับอาจารย์ภายนอกสถาบันอยู่เสมอ เช่น

๑๔ มิถุนายน ๒๕๖๖ คณะอาจารย์และบุคลากรสำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา

๓๐ มีนาคม ๒๕๖๖ ผู้บริหารและคณาจารย์ และเจ้าหน้าที่ ภาควิชาคอมพิวเตอร์ศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ

๑ มีนาคม ๒๕๖๖ ผู้บริหารและคณาจารย์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา

๑๙ ธันวาคม ๒๕๖๕ ผู้บริหาร คณาจารย์ และเจ้าหน้าที่ มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ

๓ พฤศจิกายน ๒๕๖๕ ผู้บริหารและคณาจารย์ คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล อีสาน วิทยาเขตขอนแก่น

๑๐ สิงหาคม ๒๕๖๕ ผู้บริหารและคณาจารย์ คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี

๑๖ มิถุนายน ๒๕๖๕ ผู้บริหาร คณาจารย์ และเจ้าหน้าที่ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม

หลังจากสถาบันการศึกษาต่างๆ ได้มาแลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับหลักสูตรระดับปริญญาตรีควบ ๒ ปริญญาแล้ว ทำให้มองเห็นความเป็นไปได้ และมุมมอง แนวคิดในการพัฒนาหลักสูตรในลักษณะดังกล่าวในสถาบันของตนตามกรอบของหลักสูตร ซึ่งขณะนี้อยู่ระหว่างดำเนินการ จึงเกิดคำถามต่างๆ ในการพัฒนาหลักสูตรจากผู้ศึกษาดูงานเป็นระยะ และข้าพเจ้าได้ให้ข้อมูลและคำแนะนำเพิ่มเติมผ่านทางโทรศัพท์และ Line

ภาพที่ ๗ การถ่ายทอดความรู้เกี่ยวกับการพัฒนาและการบริหารจัดการหลักสูตรระดับปริญญาตรี ควบ ๒ ปริญญา ให้แก่อาจารย์ภายนอกสถาบัน

๔. เป็นวิทยากรถ่ายทอดความรู้เกี่ยวกับการออกแบบการเรียนรู้แก่ผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ ในระดับการศึกษาปฐมวัย การศึกษาขั้นพื้นฐาน การอาชีวศึกษาและการศึกษานอกระบบ

ข้าพเจ้าพร้อมทั้งคณาจารย์สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน แลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ หลักสูตร ถ่ายทอดศาสตร์ด้านการพัฒนาหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ รวมทั้ง ติดตามการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนิสิตบัณฑิตศึกษา รับฟังเสียงของ stakeholders เพื่อนำมาสู่การปรับปรุงหลักสูตรที่เน้นผลลัพธ์การเรียนรู้ กศ.ม. และ ประ.ด. สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน ให้แก่ผู้บริหาร/ครูผู้สอน ใน ๔ โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนเทศบาล ๑ ปากอตำ โรงเรียนเม็กรายมหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรวิทยาดมัย โรงเรียนพะเยาพิทยาคม และโรงเรียนชุมชนบ้านแม่ใส รวมทั้งเป็นวิทยากรเรื่องการพัฒนาหลักสูตร MEP ระดับปฐมวัยและระดับประถมศึกษา ให้กับคณะครูโรงเรียนอนุบาลเวียงแก่น จังหวัดเชียงราย

ภาพที่ ๘ การถ่ายทอดความรู้เกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรและการออกแบบการเรียนรู้ ภายนอกสถาบัน

๕. เป็นวิทยากรในการออกแบบกิจกรรมการฝึกปฏิบัติงานต่างศาสตร์ โครงการอบรมวิชาการสำหรับอาจารย์ผู้ควบคุมการฝึกปฏิบัติงานทางคลินิก ของสาขาวิชากายภาพบำบัด คณะสหเวชศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา หัวข้อ “จิตวิญญาณความเป็นครูและทักษะการโค้ช” โดย อาจารย์ผู้ควบคุมการฝึกปฏิบัติงานทางคลินิก หมายถึง นักกายภาพบำบัดที่ปฏิบัติหน้าที่ในโรงพยาบาลต่างๆ ซึ่งได้รับมอบหมายให้เป็นพื้นที่เลี้ยงการฝึกปฏิบัติงานของนิสิตสาขาวิชากายภาพบำบัด ประเด็นหลักในการอบรมวิชาการคือ เทคนิคการโค้ช การเสริมแรงทางบวก โค้ชอย่างไรได้ทั้งใจ ได้ทั้งงาน รวมทั้งทักษะการเป็นพี่เลี้ยงสอนงานด้วยความเมตตาและมีจิตวิญญาณความเป็นครู ส่งผลให้ผู้รับการอบรมได้รับเทคนิคใหม่ๆ ในการทำหน้าที่พี่เลี้ยง ทำให้การฝึกปฏิบัติงานทางคลินิกดำเนินไปอย่างราบรื่นยิ่งขึ้น

นอกจากนี้ข้าพเจ้ายังเป็นวิทยากร ให้คำปรึกษา ชี้แนะและถ่ายทอด บูรณาการศาสตร์ทางด้านหลักสูตร การสอนและการเรียนรู้ และการวัดประเมินผล กับศาสตร์อื่น ๆ ให้กับครูอาจารย์และหน่วยงานภายนอกมหาวิทยาลัย ดังนี้

วัน เดือน ปี	หน่วยงาน	การให้บริการทางวิชาการ
๑๔ กันยายน ๒๕๖๒	สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา	ร่วมสนทนากลุ่ม การติดตามและประเมินผลโครงการ E-PLC กลุ่มภาคเหนือตอนบน ของสำนักงานเลขาธิการคุรุสภา

วัน เดือน ปี	หน่วยงาน	การให้บริการทางวิชาการ
๒๒ สิงหาคม ๒๕๖๓	สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต ๓๕	ผู้เชี่ยวชาญในการพัฒนาเครื่องมือประเมินหลักสูตร สถานศึกษา ของ สพม.๓๕ (ลำปาง-ลำพูน)
๕ มกราคม ๒๕๖๔	ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำ จังหวัดพะเยา	เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบหลักสูตรปฐมวัยสำหรับเด็กที่มี ความต้องการจำเป็นพิเศษ
๒๕ เมษายน ๒๕๖๔	สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	เป็นผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกในการทวนสอบผลสัมฤทธิ์ตาม มาตรฐานผลการเรียนรู้ระดับกระบวนวิชา ป.โท-เอก
มกราคม ๒๕๖๔	มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย	ผู้ทรงคุณวุฒิในการพิจารณาบทความวิชาการและบทความ วิจัยในงานประชุมวิชาการระดับชาติ มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย
๒๐ สิงหาคม ๒๕๖๕	สพป.เชียงราย เขต ๑	เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ วิชาฯ และให้ข้อเสนอแนะ นวัตกรรม จัดการเรียนรู้ของครูผู้สอน สพป.เชียงราย เขต ๑

(๒) ประสิทธิภาพในการจัดการเรียนรู้

จากการกำกับ ดูแล และติดตามผลการเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างเป็นระบบของข้าพเจ้าที่ได้ใช้นวัตกรรมดังกล่าวข้างต้นมาแล้วนั้น ส่งผลให้นิสิตมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความพึงพอใจจากการประเมินการสอนในรายวิชา ข้าพเจ้า ใช้ในการจัดการเรียนการสอน ดังนี้

ในรายวิชาจิตวิญญาณความเป็นครูมืออาชีพ ของนิสิตระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ ๑ ข้าพเจ้า ได้มีการทดสอบก่อนเรียน เพื่อให้ทราบความรู้พื้นฐานของนิสิตสำหรับนำมาวางแผนและออกแบบการสอนได้อย่างเหมาะสม มีการประกาศคะแนนให้นิสิตทราบโดยทันทีเพื่อให้นิสิตได้นำผลไปปรับปรุงการเรียนของตนเองให้ดีขึ้น มีการทดสอบและสะท้อนการเรียนรู้หลังจบการเรียนแต่ละบทเรียนทุกครั้ง เพื่อให้นิสิตได้ทบทวนความรู้ความเข้าใจเนื้อหาแต่ละบท รวมทั้งเป็นการประเมินการสอนของตนเองในการสอนแต่ละหัวข้อ รับฟังการสะท้อนข้อคิดเห็นของนิสิตเพื่อนำมาปรับปรุงการสอนของตนเอง ติดตามผลการเรียนรู้ของนิสิตจากการปฏิบัติการงานที่มอบหมาย ข้าพเจ้าสะท้อน วิพากษ์ ผลงานของนิสิตเพื่อปรับปรุงให้สมบูรณ์ขึ้น มีการแจ้งผลคะแนนต่างๆ ให้นิสิตทราบเป็นระยะ

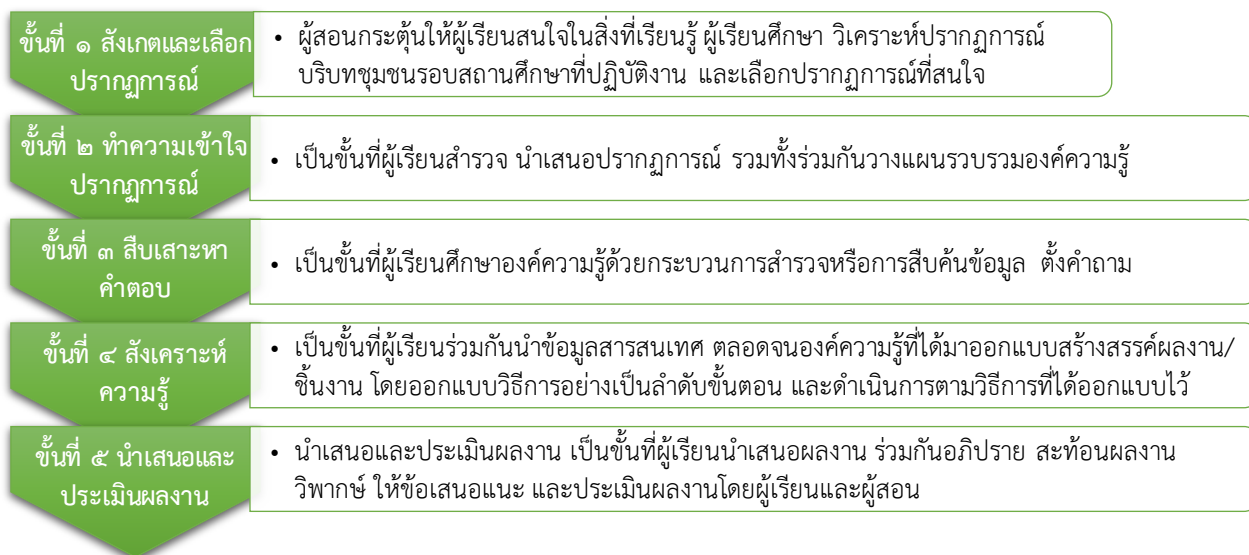
ในรายวิชาวิทยาการจัดการเรียนรู้ ของนิสิตระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ ๒ ข้าพเจ้ากำกับติดตามเป็นพิเศษเกี่ยวกับ ทักษะการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้และการออกแบบการเรียนรู้ของนิสิตรายบุคคล เนื่องจากรายวิชานี้เป็นหัวใจสำคัญของการเป็นนิสิตครูที่จะต้องมีความรู้ในเรื่องดังกล่าวอย่างเพียงพอ ดังนั้นในการปฏิบัติงานในรายวิชา ข้าพเจ้าจึงให้นิสิตฝึกเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ในลักษณะของ workshop ที่จะต้องมีการนำเสนองานวิพากษ์ และให้ข้อเสนอแนะกับนิสิตเป็นรายบุคคลในแต่ละองค์ประกอบของแผนให้มีความถูกต้องและเชื่อมโยงกันในทุกองค์ประกอบ นิสิตแต่ละคนจะได้รับการวิพากษ์แผนการจัดการเรียนรู้จากเพื่อนในกลุ่ม จากอาจารย์ผู้สอน และนำไปทดลองสอน จากนั้นจึงปรับปรุงแผนอีกครั้ง ในระหว่างการเรียนรู้วิชานี้ นิสิตส่วนใหญ่รับทราบความสำคัญของการฝึกทักษะดังกล่าว เนื่องจากจะต้องนำไปใช้ในการฝึกปฏิบัติการสอนและการประกอบวิชาชีพครู แต่มีนิสิตบางส่วนที่สะท้อนการสอนว่าอาจารย์มอบหมายงานมาก

เกินไปและมีรายละเอียดข้อควรระวังของการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ค่อนข้างมาก เมื่อนิสิตกลุ่มดังกล่าว ขึ้นชั้นปีที่ ๔ และออกฝึกปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา นิสิตได้แจ้งข้าพเจ้าและมาขอบคุณในภายหลังว่า ผลจากการเรียนในรายวิชานี้ทำให้ได้รับคำชมจากครูพี่เลี้ยงและอาจารย์ในเทศกในเรื่องของการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ ทำให้เกิดความมั่นใจในการสอนมากยิ่งขึ้น

ข้าพเจ้ามีความสนใจในการริเริ่มสร้างนวัตกรรมการสอนใหม่ ๆ อยู่เสมอผ่านการทำวิจัยในชั้นเรียน (Classroom Action Research) ทั้งในระดับปริญญาตรีและบัณฑิตศึกษา ซึ่งพัฒนาขึ้นโดยอาศัยการบูรณาการแนวคิด ทฤษฎี และหลักการใหม่ ๆ ที่น่าสนใจและเป็นประโยชน์ต่อนิสิตที่สอน เพื่อยกระดับคุณภาพของการเรียนรู้ในหลากหลายรายวิชา อาทิ

๑) รายวิชาศิลปะการสอน ได้ทำวิจัย เรื่อง ผลการจัดการเรียนการสอนโดยใช้กิจกรรมการเขียนบันทึกสะท้อนคิดตามแนวคิดตปัญญาศึกษา ในรายวิชาศิลปะการสอน ซึ่งพบว่า การเขียนบันทึกสะท้อนคิดทำให้นิสิตครูได้ทบทวนความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาที่เรียน ได้ทบทวนความคิดของตนเองต่อบทเรียน เหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในชั้นเรียน มีมุมมองด้านบวกตนเองและผู้อื่น มีทัศนคติที่ดีต่อการเรียน และต่อวิชาชีพครู และการเขียนบันทึกสะท้อนคิดสามารถใช้เป็นเครื่องมือในการประเมินตนเอง (Self-assessment) ผ่านกระบวนการเขียนทบทวนปัญหาหรือสิ่งที่เกิดขึ้นอีกด้วย ทำให้ผู้บันทึกพิจารณาตนเองและเกิดความเข้าใจในตนเอง รู้จุดเด่นจุดด้อยและความสามารถของตนเอง เกิดการวางแผนการดำเนินการสิ่งที่เกี่ยวข้องหรือเกิดกระบวนการแก้ปัญหาที่สิ่งที่เกิดขึ้นได้อย่างเป็นระบบ ข้อค้นพบจากการวิจัยดังกล่าว ข้าพเจ้าได้นำมาใช้เป็นเครื่องมือประกอบการจัดการเรียนรู้ในรายวิชาจิตวิญญาณความเป็นครูมืออาชีพ และรายวิชาหลักสูตรสถานศึกษา โดยกำหนดให้นิสิตเขียนบันทึกการเรียนรู้ทุกสัปดาห์หลังจากการเรียนแต่ละครั้ง รวม ๑๕ ครั้ง ปรับเปลี่ยนการเขียนบันทึกสะท้อนคิดจาก paper เป็นการใช้อpplication ซึ่งนอกจากจะเกิดประโยชน์ต่อผู้เรียนแล้ว ยังพบว่าเกิดประโยชน์กับผู้สอนคือ การที่นิสิตครูได้เขียนบันทึกสะท้อนคิดในแต่ละครั้ง ทำให้ผู้สอนได้รู้จักผู้เรียนรายบุคคล รับรู้ปัญหาที่เกิดขึ้นในการเรียนรู้ของผู้เรียน นำไปสู่การปรับปรุงการสอนของตนเองให้มีประสิทธิภาพและมีความหมายต่อผู้เรียนมากขึ้น ถือได้ว่าเป็นรูปแบบหนึ่งของการประเมินการสอนในการสอนแต่ละครั้ง

๒) รายวิชา ๑๗๗๗๑๑ ปรัชญาการศึกษากับหลักสูตรสถานศึกษา ระดับปริญญาโท สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน ข้าพเจ้าร่วมกับ ผศ.ดร.ลำไย สีหามาศย์ ซึ่งเป็นเพื่อนอาจารย์ในสาขาวิชา คิดค้นนวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ผ่านกระบวนการวิจัยในชั้นเรียน เรื่อง การจัดการเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐานเพื่อเสริมสร้างทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ ๒๑ ของนิสิตบัณฑิตศึกษา โดยสังเคราะห์ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ได้ ๕ ขั้นตอน ดังนี้

ภาพที่ ๙ ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐาน ที่ข้าพเจ้าได้สังเคราะห์เป็นนวัตกรรมการสอน

ผลการประเมินทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ ๒๑ ของนิสิตบัณฑิตศึกษา ที่เรียนโดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐาน ส่วนใหญ่อยู่ในระดับดีมาก เรียงตามลำดับ ได้แก่ ทักษะด้านสารสนเทศ สื่อ และเทคโนโลยี (ร้อยละ ๘๑.๘๒) การสื่อสารและการร่วมมือ (ร้อยละ ๖๓.๖๔) และการคิดอย่างมีวิจารณญาณและการแก้ปัญหา (ร้อยละ ๕๐.๐๐) ส่วนความริเริ่มสร้างสรรค์ผู้เรียน ร้อยละ ๕๐.๐๐ มีผลการประเมินระดับดี ข้าพเจ้าได้นำข้อค้นพบจากการวิจัยครั้งนี้ไปใช้กับนิสิตระดับปริญญาโทในรายวิชา ทฤษฎีหลักสูตรและหลักสูตรสถานศึกษา และนิสิตระดับปริญญาตรีรายวิชา วิทยาการจัดการเรียนรู้พื้นฐาน พบว่าผลที่เกิดกับนิสิต นอกจากจะมีทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ ๒๑ แล้ว นิสิตสะท้อนว่า การเรียนผ่านปรากฏการณ์ชุมชนรอบสถานศึกษา ทำให้มีมุมมองต่อชุมชนที่เปลี่ยนไป ได้รับรู้ถึงปัญหา ความต้องการ และสิ่งดีงามที่มีอยู่ในชุมชนอย่างลึกซึ้งขึ้น และเห็นประเด็นหรือปรากฏการณ์ในชุมชนที่จะนำมาใช้ในการจัดการเรียนรู้แก่ผู้เรียน ที่สอดคล้องกับความต้องการจำเป็นของชุมชนนั้น ๆ อย่างเด่นชัดยิ่งขึ้น คำนึงถึงการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ในรายวิชาของตนให้เชื่อมโยงสอดคล้องกับชีวิตประจำวัน บริบทชุมชน หรือสภาพจริงของผู้เรียนมากยิ่งขึ้น

ข้าพเจ้าได้เผยแพร่ข้อค้นพบจากการทำวิจัยในชั้นเรียนแก่อาจารย์และผู้สนใจผ่านการตีพิมพ์ในวารสาร
 ดังภาพ ๑๐

<i>Ratchaphruek Journal Vol.15 No.2 (May - August 2017) 27-34</i> <i>วารสารราชพฤกษ์ ปีที่ 15 ฉบับที่ 2 (พฤษภาคม - สิงหาคม 2560) 27-34</i> ผลการจัดการเรียนการสอนโดยใช้กิจกรรม การเขียนบันทึกสะท้อนคิดตามแนวคิดปัญญาศึกษา ในรายวิชาศิลปะการสอน Effects of Using Reflective Journal Writing along the Contemplative Education in the Subject of Art in Teaching วิไลกรณ์ ฤทธิคุปต์^{1*} <i>Wilaiporn Rittikoo^{1*}</i>	<i>Ratchaphruek Journal Vol.20 No.1 (January - April 2022) 116-127</i> <i>วารสารราชพฤกษ์ ปีที่ 20 ฉบับที่ 1 (มกราคม - เมษายน 2565) 116-127</i> การจัดการเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐานเพื่อเสริมสร้างทักษะการเรียนรู้ ในศตวรรษที่ 21 ของนิสิตบัณฑิตศึกษา Using Phenomenon-Based Learning Approach to Enhance 21st Century Learning Skills of Graduate Students วิไลกรณ์ ฤทธิคุปต์^{1,*} และลำโย สีสยามดัย² <i>Wilaiporn Rittikoo^{1,*} and Lumyai Seehamat²</i>
---	---

ภาพที่ ๑๐ การเผยแพร่ผลการวิจัย พัฒนานวัตกรรม การจัดการเรียนรู้

(๓) การจัดบรรยากาศการเรียนรู้ให้ผู้เรียน

จากการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ข้าพเจ้าสร้างบรรยากาศการเรียนรู้โดยให้นิสิตเรียนรู้ร่วมกันในทุกรายวิชาที่สอน เช่นในรายวิชา จิตวิญญาณความเป็นครูมืออาชีพ ก่อนการเรียนรู้ให้นิสิตชมคลิปตัวอย่างของครู การทำแบบทดสอบผ่าน quizizz การใช้ wheel of name สุ่มนิสิตให้ตอบคำถามหรือทำกิจกรรมในชั้นเรียน กิจกรรมการสอนกำหนดให้นิสิต ศึกษากรณีตัวอย่าง เกี่ยวกับครูผู้มีอุดมการณ์ นิสิตแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน อภิปราย แสดงความคิดเห็นในกลุ่มย่อยอย่างอิสระ เพื่อส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ร่วมกันให้มากขึ้น กิจกรรมในรายวิชาได้เชิญวิทยากรภายนอกกลุ่มพื้นที่ที่ประสบความสำเร็จในการรับราชการ ตำแหน่งครู รวมทั้งเชิญศึกษานิเทศก์และผู้บริหารการศึกษา มาร่วมเสวนาในประเด็นการเตรียมตัวเข้าสู่วิชาชีพ มาตรฐานตำแหน่ง ลักษณะงาน ความก้าวหน้าทางวิชาชีพในสายงานต่างๆ โดยแบ่งกลุ่มนิสิตเป็นผู้ดำเนินกิจกรรม หลังการจัดกิจกรรมมีการวิเคราะห์ห้วงวิพากษ์ เติบโตเติม แลกเปลี่ยนความรู้ต่าง ๆ ในชั้นเรียน นิสิตสะท้อนว่ากิจกรรมดังกล่าวทำให้ได้เรียนรู้โดยตรงจากผู้มีประสบการณ์ ทำให้เกิดแรงบันดาลใจในการเรียนและการวางแผนอนาคตของตนเองอย่างชัดเจนขึ้น

ภาพที่ ๑๑ การเชิญวิทยากรภายนอกมาให้ประสบการณ์กับนิสิตในรายวิชาจิตวิญญาณความเป็นครูมืออาชีพ

ในขณะเดียวกัน ข้าพเจ้าปรับเปลี่ยนบทบาทจากการเป็นผู้บรรยาย เป็นผู้ชี้แนะและอำนวยความสะดวกในการเรียนรู้อย่างเป็นกัลยาณมิตร ส่งผลให้เกิดบรรยากาศการเรียนรู้ในชั้นเรียนที่กระตือรือร้น มีชีวิตชีวา ไม่น่าเบื่อ นิสิตกล้าแสดงความคิดเห็น ทำให้ผลการประเมินความพึงพอใจของนิสิตที่มีต่อการเรียนในรายวิชาอยู่ในระดับมากที่สุด สะท้อนจากตัวอย่างการประเมินผลการสอนรายวิชาจิตวิญญาณความเป็นครูมืออาชีพ ภาคเรียน ๑/๖๗

ผลการประเมินการเรียนการสอน

ข้อมูล ณ วันที่ 30 ตุลาคม 2567 เวลา 11:46

พิมพ์รายงาน

วิชา	161111 ศึกษาวิชาการเป็นครูมืออาชีพ 3 (2-2-5)	วันที่	30 ตุลาคม 2567 เวลา 11:46น.
อาจารย์	ผศ.ดร.วิไลภรณ์ วิชาญวัฒน์	ประเมิน	14 คน (48.28%)

วิธีการจัดการเรียนรู้	คะแนนเฉลี่ย
5) อาจารย์จัดการเรียนรู้ครอบคลุมเนื้อหาตามวัตถุประสงค์ และขอบเขตที่รับผิดชอบ	5.00
6) อาจารย์มีแนวทางและวิธีการจัดการเรียนรู้ที่ทำให้ผู้เรียนสนใจและมีปฏิสัมพันธ์กับผู้เรียนได้อย่างเหมาะสม	4.93
7) อาจารย์ใช้เวลาในการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสม	5.00
8) อาจารย์อธิบายเนื้อหาวิชาได้อย่างชัดเจนเข้าใจง่าย และยกตัวอย่างประกอบได้อย่างเหมาะสม	4.93
9) อาจารย์กระตุ้นให้ผู้จัดการคิด ชักถาม แลกเปลี่ยนความคิดเห็น และตอบคำถามได้อย่างชัดเจน	4.86
10) อาจารย์ดูแล และให้คำแนะนำขณะจัดการเรียนรู้	4.86
11) อาจารย์มีความสามารถในการใช้สื่อ และเทคโนโลยีที่เหมาะสมกับเนื้อหาและกิจกรรม	4.79
รวมคะแนนเฉลี่ย	4.91

ส่วนที่ 2 ความพึงพอใจภาพรวมของการจัดการเรียนรู้

ความพึงพอใจภาพรวมของการจัดการเรียนรู้	คะแนนเฉลี่ย
1) ความพึงพอใจภาพรวมของการจัดการเรียนรู้	5.00
รวมคะแนนเฉลี่ย	5.00

ส่วนที่ 3 ข้อเสนอแนะอื่นๆ

ความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ของอาจารย์ และ/หรือ ปัญหาที่ต้องการให้มีการแก้ไขปรับปรุง	คะแนนเฉลี่ย
1 : อาจารย์สอนดีค่ะ ใส่ใจนิสิต ใช้เวลาในการพูดน่าฟังจะมีการจัดกิจกรรมออนไลน์ที่ดีมีประโยชน์ 2 : อาจารย์สอนเนื้อหาได้เข้าใจง่าย ใส่ใจนิสิต 3 : มีความรู้ความเข้าใจในการเรียนได้อย่างดีกับอาจารย์ผู้สอน รู้สึกชอบในการเรียนกับอาจารย์เพราะมีความเป็นกันเองได้มีส่วนร่วมและมีกิจกรรมดีๆในห้องเรียนทำให้ทุกคนได้มีส่วนร่วมในคลาสทุกคน 4 : อาจารย์มีความเชี่ยวชาญในการสอนและสามารถถ่ายทอดออกมาได้อย่างเข้าใจเหมาะสม 5 : - 6 : อาจารย์สอนดีมาก ๆ เน้นเวลาในการเรียนการสอนได้ดี มีกิจกรรมให้ทำตลอด 7 : สอนเข้าใจง่าย ใจดีและ พูดจาเพราะมากค่ะ 8 : อาจารย์สอนดีมาก ๆ อธิบายเข้าใจ	

ภาพที่ ๑๑ ผลการประเมินการสอนรายวิชาจิตวิทยานานความเป็นครูมืออาชีพจากระบบ REG

นอกจากนี้ ข้าพเจ้ายังได้จัดบรรยายภาคการเรียนรู้ร่วมกันในชั้นเรียนของนิสิตครูโดยใช้สถานการณ์จำลองเสมือนจริง (Simulation-Based Learning) เช่น ในรายวิชาจิตวิทยานานความเป็นครูมืออาชีพ ระดับปริญญาตรี ข้าพเจ้าสร้างสถานการณ์จำลองการสอบสัมภาษณ์ครูผู้ช่วย โดยให้นิสิตอาสาสมัครเป็นผู้สัมภาษณ์จำนวน ๓ คน และนิสิตที่เหลือเป็นผู้รับการสัมภาษณ์ กำหนดคำถามที่เกี่ยวข้องกับคุณลักษณะและการปฏิบัติหน้าที่ครู ซึ่งเป็นคำถามจริงที่ใช้ในการสัมภาษณ์ผู้สมัครสอบครูผู้ช่วย มีลักษณะปลายเปิดที่เน้นให้ผู้รับการสัมภาษณ์วิเคราะห์ แก้ปัญหาในสถานการณ์ที่ใกล้เคียงความเป็นจริง รวมทั้งใช้ทักษะการแก้ปัญหาอย่างหลากหลาย นิสิตสะท้อนว่า รู้สึกตื่นเต้นที่ได้รับการสัมภาษณ์ เป็นประสบการณ์ที่ทำให้รู้ถึงศักยภาพของตนเองว่ามีจุดใดบ้างที่ต้องพัฒนาให้มากกว่าเดิม และอยากให้ข้าพเจ้าจัดกิจกรรมนี้ให้กับนิสิตรุ่นต่อไป

สำหรับจัดบรรยายภาคการเรียนรู้ร่วมกันในชั้นเรียนของนิสิตบัณฑิตศึกษา ข้าพเจ้าใช้การเรียนรู้อิงบริบท (Context-based Learning) การเรียนรู้ในบริบทของตนเอง (สถานที่ตนเอง, งานของตนเอง, คนของตนเองซึ่งรวมทั้งผู้เรียนและผู้สอน) เพื่อนำไปพัฒนางานของตนเองที่ทำอยู่ ในรายวิชา ปฏิบัติการหลักสูตร

การสอน และการนิเทศ ระดับปริญญาโท ซึ่งเป็นจัดการเรียนรู้ในช่วงสถานการณ์โควิด โดยข้าพเจ้าได้มอบหมายภาระงานรายบุคคลให้นิสิต วิเคราะห์ สังเคราะห์ สภาพปัญหา ความต้องการพัฒนา ภายใต้บริบทการทำงานในโรงเรียนชุมชนที่ตนปฏิบัติงานอยู่ แล้วเขียนโครงร่างนวัตกรรมการพัฒนาหลักสูตร หรือ การสอน หรือการนิเทศ จัดทำคลิปวิดีโอแสดงถึงการทดลองใช้นวัตกรรมนั้น จากนั้นให้นิสิตปฏิบัติการนิเทศตามแผนฯ ที่ตนกำหนดขึ้น และนำเสนอผลการนิเทศ (คลิปวิดีโอ) ตาม timeline ที่กำหนด ทั้งนี้ในแต่ละขั้นตอนของการปฏิบัติงาน นิสิตมีการนำเสนอในชั้นเรียน มีกระบวนการวิพากษ์ให้ข้อเสนอแนะโดยเพื่อนร่วมชั้นและผู้สอน รวมทั้งผู้นำเสนองานสะท้อนผลการทำงานของตนเองด้วย

ข้าพเจ้าได้นำแนวทางในการจัดบรรยากาศการเรียนรู้ทั้งสองรายวิชา ไปเผยแพร่ให้กับอาจารย์ ในสาขาวิชาหลักสูตรและการสอน และยังได้รับข้อเสนอแนะในการต่อยอดจากเพื่อนอาจารย์ว่า หากเปิดโอกาสให้นิสิตระดับบัณฑิตศึกษานำนวัตกรรมที่สร้างขึ้นไปเผยแพร่ในงานประชุมวิชาการ หรือตีพิมพ์บทความวิจัยในวารสาร หรือมีกระบวนการ KM วิธีปฏิบัติที่ดี ก็จะทำให้ นิสิตได้รับการพัฒนาสมรรถนะการคิดขั้นสูงเพิ่มขึ้น จึงนำไปสู่การปรับปรุงการออกแบบการจัดบรรยากาศการเรียนรู้ในรายวิชาที่รับผิดชอบ ในระดับบัณฑิตศึกษา

นอกจากนี้ ข้าพเจ้ายังได้นำเสนอนวัตกรรมด้านการเรียนการสอน GOALS Model ที่สนับสนุนการเรียนรู้ของผู้เรียนในรูปแบบโปสเตอร์ ให้กับอาจารย์ในมหาวิทยาลัยพะเยา ตามโครงการ Show & Share ๒๐๒๔ โครงการนวัตกรรมเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน เพื่อพัฒนาสมรรถนะผู้เรียนและผู้สอน วันที่ ๒๐ กันยายน ๒๕๖๗ ซึ่งจะเป็นแนวทางให้อาจารย์ผู้สอนนำแนวคิดวิธีการไปประยุกต์ใช้รายวิชาของตนในการส่งเสริมให้ผู้เรียนมีสุขภาวะทางอารมณ์และสังคม ทั้งนี้ ผู้เรียนที่มีการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมที่ดี ไม่เพียงแต่จะประสบความสำเร็จทางการเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น ยังมีผลลัพธ์ทางสังคมที่ดีอีกด้วย

(๔) การให้ข้อมูลย้อนกลับอย่างสร้างสรรค์แก่ผู้เรียน

การประเมินวิธีการวัดและประเมินผลเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน หรือออกแบบการวัดและประเมินผลระดับหลักสูตร และการให้ข้อมูลย้อนกลับอย่างสร้างสรรค์แก่ผู้เรียน ข้าพเจ้าดำเนินการดังนี้

๑. การออกแบบการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ตามกรอบมาตรฐานผลการเรียนรู้ ข้าพเจ้าได้เชื่อมโยงการกำหนดการวัดและประเมินผลของแต่ละรายวิชาให้เชื่อมโยง (Align) กับมาตรฐานผลการเรียนรู้ (เดิม) และวิเคราะห์ผลลัพธ์การเรียนรู้ของแต่ละรายวิชา (LOs) เพื่อนำมาสู่การกำหนดวิธีการและเครื่องมือในการประเมินผลการเรียนรู้อย่างหลากหลาย รวมทั้งมุ่งเน้นการประเมินตามสภาพจริง (Authentic Assessment) ใน มคอ.๓ ทุกรายวิชา ได้เลือกใช้วิธีการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับผลลัพธ์การเรียนรู้ และการพัฒนาศักยภาพของนิสิตในหมวดที่ ๔ การพัฒนาผลการเรียนรู้ของนิสิต และ หมวดที่ ๕ แผนการสอนและการประเมินผล ข้อ ๕.๒ มีการทวนสอบโดยใช้แบบฟอร์มการวิพากษ์ผลการเรียนในรายวิชาต่าง ๆ ที่คณะจัดทำ โดยมีคณะกรรมการวิพากษ์ผลการเรียนที่เป็นอาจารย์ในสาขาวิชาและนอกสาขาวิชา และผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกเป็นกรรมการวิพากษ์ผลการเรียน ในส่วนของผู้เรียนนั้น ข้าพเจ้าใช้การประเมินผลแบบมีส่วนร่วม ทั้งนี้ในวันแรกของการเรียน ข้าพเจ้าได้ปฐมนิเทศ แนะนำรายวิชา แนะนำหลักการและแนวทางการวัดและประเมินผลในรายวิชา ทั้งด้านความรู้ สมรรถนะ และเปิดโอกาสให้นิสิตมีส่วนร่วมในการกำหนดเกณฑ์ การกำหนดชิ้นงาน ความเหมาะสมของปริมาณงานที่ได้รับมอบหมายในรายวิชา ระยะเวลาการ

ส่งงาน เกณฑ์การประเมินชิ้นงาน/ภาระงานในแต่ละชิ้น ส่วนรูปแบบวิธีการวัดและประเมินผล ใช้การประเมินตามสภาพจริง โดยเพื่อนประเมินเพื่อน และผู้สอนเป็นผู้ประเมิน

ข้าพเจ้าใช้วิธีการประเมินความก้าวหน้าของผู้เรียน ในลักษณะของการใช้คำถาม การอภิปราย อธิบาย การลงความเห็น การสะท้อนผลการปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมาย ทั้งนี้ข้าพเจ้าได้แบ่งการประเมินนิสิตในภาพรวม เป็น ๓ ระยะ ดังนี้

ระยะ ๑ การประเมินก่อนเรียน ได้แก่ การประเมินเพื่อทำความรู้จักนิสิต โดยข้าพเจ้าได้ให้นิสิตแสดงความรู้สึก หรือเจตคติที่มีต่อวิชาชีพครู และเป้าหมายในการเรียนวิชาชีพครูผ่านกิจกรรมจิตตปัญญาศึกษา เพื่อนำไปสู่บทเรียนและเชื่อมโยงกับผลลัพธ์การเรียนรู้ของรายวิชา เพื่อให้นิสิตมีเป้าหมายในการเรียนรู้ และรู้วิธีการเรียนรู้ของตนเองที่เหมาะสม

ระยะ ๒ การประเมินระหว่างเรียน ได้แก่ การประเมินด้วยการสื่อสาร การสอบถาม การสนทนา การตรวจใบงานของนิสิต และการประเมินจากงานที่มอบหมายทั้งในลักษณะของงานส่วนบุคคลและงานกลุ่ม การสังเกตพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในชั้นเรียน โดยใช้วิธีการสังเกตอย่างเป็นระบบ มีเกณฑ์การให้คะแนนที่ชัดเจน และการประเมินตามสภาพจริง และแจ้งผลการประเมินให้นิสิตทราบเป็นระยะ

ระยะ ๓ การประเมินเพื่อสรุปผลการเรียน เป็นการประเมินผลสัมฤทธิ์ ข้าพเจ้าได้แจ้งผู้เรียนทราบถึงหลักการ แนวทางและรูปแบบการประเมินในช่วงระหว่างการแนะนำรายวิชา และสื่อสารในชั้นเรียน และกลุ่ม Facebook โดยใช้วิธีการสอบแบบปรนัยตามตารางสอบของมหาวิทยาลัย เพื่อประเมินความรู้ความเข้าใจของนิสิตหลังจากสิ้นสุดการเรียนการสอน รวมทั้งการประเมินความรู้และทักษะจากชิ้นงาน/ภาระงานรวบยอดที่ได้มอบหมายให้นิสิตจัดทำขึ้น

นอกจากนี้ในบทบาทของอาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชา ข้าพเจ้าได้มีการชี้แจงให้อาจารย์ผู้ร่วมสอนในรายวิชาทราบถึงแนวปฏิบัติในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ เพื่อให้เกิดความยุติธรรมสำหรับนิสิตที่ลงทะเบียนเรียนในรายวิชาเดียวกัน แต่อยู่ต่างกลุ่มเรียนกัน ในส่วนของการสอบปลายภาค กำหนดให้อาจารย์ผู้สอนร่วมทุกคน ร่วมกันออกข้อสอบกลางภาค-ปลายภาค รวมทั้งได้มีการประชุมคัดเลือกข้อสอบและปรับปรุงต้นฉบับ ให้ได้ข้อสอบที่มีมาตรฐาน และนำไปใช้กับผู้เรียนทุกกลุ่มเรียน เพื่อให้เกิดมาตรฐานในการวัดและประเมินผล

เมื่อสิ้นสุดการเรียนในรายวิชา ข้าพเจ้าได้เปิดโอกาสให้ผู้เรียนสะท้อนผลเกี่ยวกับความเหมาะสมของวิธีการประเมิน การมอบหมายชิ้นงาน/ภาระงานในรายวิชา การกำหนดน้ำหนักคะแนน ตลอดจนความเหมาะสมของเกณฑ์การวัดและประเมินผล โดยให้ข้อมูลป้อนกลับผ่านช่องทางต่าง ๆ อย่างสร้างสรรค์ เช่น Facebook Group และระบบ REG นอกจากนี้ข้าพเจ้าได้จัดทำ มคอ.๕ โดยนำผลการประเมินผลการเรียนรู้ และผลการประเมินการสอนที่ได้รับ ไปวิเคราะห์และสรุปเป็นแนวทางการจัดการเรียนการสอนและการวัดและประเมินผลการเรียนรู้สำหรับนิสิตในภาคเรียนต่อไป จึงทำให้ไม่มีข้อร้องเรียนจากนิสิตเรื่องการตัดสินผลการเรียน (ตัดเกรด) การให้คะแนน

ในรายวิชาจิตวิทยานุภาพความเป็นครูมืออาชีพ ซึ่งข้าพเจ้าเป็นผู้รับผิดชอบรายวิชา ผู้ทรงคุณวุฒิทวนสอบ ให้ข้อเสนอแนะในประเด็นของการใช้สื่อการเรียนรู้ คือ การใช้คลิปวิดีโอที่เกี่ยวกับแบบอย่างของครู

ที่มีคุณธรรมจริยธรรม ควรใช้อย่างต่อเนื่องทุกสัปดาห์ เพื่อปลูกฝังความเป็นครูให้กับนิสิต ทั้งสื่อประเภทนี้ นิสิตสามารถเข้าถึงได้ง่าย จากข้อเสนอแนะดังกล่าว ข้าพเจ้าจึงได้นำมาปรับปรุงสื่อการเรียนรู้ให้มีความหลากหลาย และมีคลิปวิดีโอให้นิสิตได้ดู และอภิปราย วิพากษ์ ทั้ง ๑๕ สัปดาห์

๒. การให้ข้อมูลป้อนกลับจากการประเมินอย่างสร้างสรรค์ ข้าพเจ้าได้ให้ความสำคัญกับการประเมินผลงาน/ชิ้นงาน/ภาระงานต่างๆ เมื่อกำหนดชิ้นงานหรือภาระงานใด ๆ ให้กับผู้เรียน ข้าพเจ้าจะแจ้งเกณฑ์การให้คะแนน (Rubrics) ที่ชัดเจน ทั้งทางวาจา และลายลักษณ์อักษร ให้ผู้เรียนได้ทราบเป้าหมายและสร้างชิ้นงานตามเกณฑ์ที่กำหนด นอกจากนี้ ในการให้ข้อมูลสะท้อนกลับ ข้าพเจ้าใช้เทคนิค **The Sandwich Feedback** (ชม - แนะนำ - ให้กำลังใจ) เพื่อเกิดประโยชน์ในการปรับปรุง/พัฒนา ผลงานของตนเองให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

Positive Feedback ชื่นชม เริ่มต้นด้วยคำพูดที่นุ่มนวล เป็นคำชื่นชม หรือข้อดี

Constructive Feedback แนะนำ กล่าวถึงประเด็นที่ต้องการให้ข้อเสนอแนะ หรือจุดที่ควรปรับปรุง

Positive Feedback ให้กำลังใจ กล่าวถึงผลลัพธ์ในเชิงบวกและให้กำลังใจเพื่อสร้างพลังให้กับเจ้าของผลงาน

นิสิตทั้งระดับปริญญาตรีและบัณฑิตศึกษาสะท้อนวิธีการให้ข้อมูลป้อนกลับของข้าพเจ้าว่า ทำให้เกิดพลังใจในการเรียนและเรียนอย่างมีความสุขมากขึ้น ลดความเครียดและวิตกกังวลในการนำเสนองานทุกครั้ง กล้าแสดงความคิดเห็นในชั้นเรียนมากขึ้น และข้อมูลป้อนกลับจากอาจารย์และเพื่อนร่วมชั้นทำให้เกิดแนวคิดใหม่ ๆ ในการปรับปรุง/พัฒนาผลงานของตนเองให้ดียิ่งขึ้น และจะนำเทคนิคนี้ไปใช้ในชั้นเรียนของตนเอง

๓. การให้คำแนะนำปรึกษาและประเมินผลการทำวิจัยของนิสิตบัณฑิตศึกษาอย่างสม่ำเสมอ ข้าพเจ้าในฐานะอาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ วิทยานิพนธ์ระดับปริญญาโท-เอก ได้จัดสรรเวลาในช่วงวันหยุด และนอกเวลาทำการ ในการให้คำแนะนำ และการโค้ชนิสิตในที่ปรึกษาอย่างสม่ำเสมอ ส่งผลให้นิสิตสำเร็จการศึกษา ตามแผนการศึกษามากขึ้น และมีสถิติระยะเวลาทำวิจัยลดลง

๔. การเป็นที่ปรึกษาคณะกรรมการ กำกับทิศทางการพัฒนานวัตกรรม การประเมินผลลัพธ์การเรียนรู้ ของสำนักงานกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา (กสศ.) ข้าพเจ้าได้เข้าร่วมประชุมกับคณะกรรมการ มีบทบาทในการให้ความเห็น ข้อเสนอแนะในการพัฒนาต้นแบบแพลตฟอร์มการประเมินผลลัพธ์การเรียนรู้เครื่องมือการประเมินผลลัพธ์การเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพและนวัตกรรมเพื่อสนับสนุนการเรียนรู้ของครู หน่วยจัดการเรียนรู้หรือบุคลากรทางการศึกษาที่เกี่ยวข้อง

๓. คุณค่าของอาจารย์ (Professional Values)

(๑) การพัฒนาวิชาชีพครูและการพัฒนาตนเอง

ในบทบาท อาจารย์/ ด้านครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์ ข้าพเจ้า/ พัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง เพื่อเพิ่มพูนความรู้ที่ทันสมัย โดยเข้ารับการประชุม อบรม สัมมนา ศึกษาดูงาน โดยเฉพาะประเด็นที่นำมาใช้ในการพัฒนาวิชาชีพอาจารย์ เช่น นวัตกรรมทางด้านหลักสูตร การใช้ AI เพื่อการจัดการเรียนรู้ แนวโน้มการอุดมศึกษาไทย

ในอนาคต การวิจัยพัฒนานวัตกรรมทางด้านหลักสูตรและการสอน ตลอดจนการศึกษาดูงานแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และสร้างเครือข่ายในการพัฒนาหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้สำหรับนิสิตระดับอุดมศึกษา ดังนี้

วัน เดือน ปี	รายละเอียด
๒๗ สิงหาคม ๒๕๖๗	ศึกษาดูงาน แลกเปลี่ยนเรียนรู้กับคณาจารย์และนักศึกษาปริญญาเอกสาขาวิชาหลักสูตร การสอนและการนิเทศ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
๒๖ สิงหาคม ๒๕๖๗	เข้าร่วมงาน มหกรรมงานวิจัยแห่งชาติ ๒๕๖๗ (Thailand Research Expo ๒๐๒๔) โดยสำนักงานการวิจัยแห่งชาติ (วช.) กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม
๒๖ มิถุนายน ๒๕๖๗	การประชุมการใช้ AI เพื่อการวิจัย
๒๒-๒๓ เมษายน ๒๕๖๗	การอบรมปฏิบัติการพัฒนาอาจารย์ตามมาตรฐานวิชาชีพ
๕ เมษายน ๒๕๖๗	Curriculum Redesign เพื่อการตรวจสอบและรับรองหลักสูตร ครั้งที่ ๒ : PLOs formulation
๒๑-๒๒ มีนาคม ๒๕๖๗	การประชุมวิชาการครั้งที่ ๑๙ ประจำปี ๒๕๖๗ เรื่อง ภูมิทัศน์อุดมศึกษาไทยในบริบทโลก: แนวโน้มและโอกาส โดย สปอว. ร่วมกับ ควอท.
๑๕-๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๗	ศึกษาดูงานและสร้างเครือข่ายทางวิชาชีพ ณ Faculty of Education Banaras Hindu University และ Magadh University ประเทศอินเดีย
๑๖ มกราคม ๒๕๖๗	อบรมเชิงปฏิบัติการ curriculum redesign เพื่อการตรวจสอบและรับรองมาตรฐานการอุดมศึกษาระดับหลักสูตร หัวข้อ Stakeholder's analysis
๑๒-๑๕ กันยายน ๒๕๖๖	ศึกษาดูงานด้านการจัดการศึกษา และการจัดการเรียนรู้ ณ โรงเรียน Shiang-An Elementary School, Taoyuan, Taiwan
๖ มิถุนายน ๒๕๖๖	อบรมเรื่อง เทคนิคการจัดการเรียนรู้และการวัดประเมินผลที่ตอบสนองต่อ LEARNING OUTCOME
๑๐ มิถุนายน ๒๕๖๖	การพัฒนา Community change agent: เรียนรู้ร่วมกันสรรค์สร้างสังคม
๒๖ เมษายน ๒๕๖๖	กิจกรรมเสวนาวิชาการ “ภาพอนาคตของวิทยาลัยการศึกษาอีก ๒๐ ปี ข้างหน้า
๑๓ มีนาคม ๒๕๖๖	โครงการอบรมบุคลากรสายวิชาการเรื่องการพัฒนาคุณภาพหลักสูตร
๒ ธันวาคม ๒๕๖๕	อบรมหลักสูตร การจัดทำผลการเรียนรู้ระดับรายวิชา (CLOs Formulation) รุ่นที่ ๖
๑-๒ พฤศจิกายน ๒๕๖๕	การอบรมหลักสูตร การจัดทำหลักสูตรตามแนวทาง OBE รุ่นที่ ๑๔
๑๔ กันยายน ๒๕๖๕	การอบรมหลักสูตร Skill Mapping สำหรับการพัฒนาหลักสูตร รุ่นที่ ๓
๑๙-๒๐ มีนาคม ๒๕๖๕	สัมมนาวิชาการด้านการพัฒนาหลักสูตรและการสอน หัวข้อ “หลักสูตรฐานสมรรถนะสู่การพัฒนาผู้เรียนในศตวรรษที่ ๒๑” ผ่านระบบออนไลน์

ข้าพเจ้าเห็นว่าเสียงสะท้อนและข้อคิดเห็นต่าง ๆ จากนิสิต คือการประเมินการสอนวิธีหนึ่งที่จะทำให้ทราบว่าควรจะต้องปรับปรุงการสอนครั้งนั้น ๆ เรื่องใดบ้าง ในท้ายคาบเรียนที่สอน ข้าพเจ้าได้ให้นิสิตสะท้อน

ผล ด้วยวิธีการต่างๆ ผ่านระบบเทคโนโลยีและเทคนิคการสะท้อนผลในชั้นเรียน เช่น การใช้ Padlet mentimeter chat เทคนิคตะกร้า ๓ ใบ เทคนิค KWL การเขียนบันทึกสะท้อนคิด เป็นต้น ข้าพเจ้าได้นำเสียงสะท้อนจากผู้เรียน มาปรับปรุงพัฒนาตนเอง เช่น ในรายวิชาวิทยาการจัดการเรียนรู้พื้นฐาน นิสิตสะท้อนว่า การทำกิจกรรมในห้องเรียนทำให้เรียนรู้เรื่องนั้น ๆ ได้เข้าใจอย่างลึกซึ้งมากกว่าการฟังบรรยาย จึงนำไปสู่การปรับปรุงการสอน โดยในการเรียนแต่ละครั้งจะให้นิสิตได้เรียนเนื้อหาแต่ละบทมาล่วงหน้าจากวีดิทัศน์ที่ข้าพเจ้าจัดทำขึ้น เมื่อเข้าชั้นเรียนก็จะให้นิสิตได้ฝึกปฏิบัติเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ มีการอภิปรายวิพากษ์ ความถูกต้องและความสอดคล้องแต่ละองค์ประกอบของแผนฯ ทำให้นิสิตมีความเข้าใจ และเกิดสมรรถนะในการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ ในช่วงท้ายของภาคเรียนนิสิตสะท้อนและประเมินการสอนในระบบ reg เพื่อนำไปปรับปรุงการเรียนการสอนในภาคการศึกษาถัดไป เป็นต้น

นอกจากนี้ ข้าพเจ้ายังได้พัฒนาตนเองทางด้านวิชาการและวิจัยอย่างต่อเนื่อง ข้าพเจ้ามีความสนใจงานในด้านวิทยาการทางหลักสูตรและการสอน จึงศึกษาค้นคว้า วิเคราะห์ สังเคราะห์ และเขียนเอกสารประกอบการสอน/คำสอนเพื่อใช้ในการจัดการเรียนรู้ ริเริ่มทำวิจัยทางด้านการพัฒนาหลักสูตร การพัฒนานวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ ตลอดจนถ่ายทอดประสบการณ์ของตนเองไปยังลูกศิษย์ ในการวิจัยที่เป็นดุขุฎีนิพนธ์ วิทยานิพนธ์ และการค้นคว้าอิสระเกี่ยวกับวิทยาการทางหลักสูตรและการสอนสมัยใหม่ตลอดมา ส่งผลทำให้มีผลงานทางวิชาการและวิจัยในสายนี้อย่างต่อเนื่อง

ที่	ผลงานทางวิชาการและงานวิจัย
บทความวิจัย	
๑	วิไลภรณ์ วิชาวัฒน์. (๒๕๖๓). การพัฒนาหลักสูตรฐานสมรรถนะตามทฤษฎีการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะครูนักพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น. Ratchaphruek Journal. ๒๒(๑), ๑๗๑-๑๘๖.
๒	พิมพ์พิมล มั่นคง และ วิไลภรณ์ วิชาวัฒน์. (๒๕๖๓). ผลการพัฒนาทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ โดยใช้การสอนการอ่านแบบเน้นมโนทัศน์เป็นฐานร่วมกับการใช้ผังกราฟิก. Academic Journal Phranakhon Rajabhat University. ๑๕(๑), ๑๗๔-๑๙๐.
๓	ฐิติพงศ์ เหลืองสุวรรณ, วิไลภรณ์ ฤทธิคุปต์, ลำไย สีหามาตย์, เกศราพรพรรณ พันธุ์ศรีเกตุ. (๒๕๖๓). การพัฒนารูปแบบการสอนตามทฤษฎีโครงสร้างความรู้และแนวคิดการเสริมต่อการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย. ๑๓(๓), ๑๑๘-๑๓๑.
๔	นัทธมน จันทรีใส และ วิไลภรณ์ วิชาวัฒน์. (๒๕๖๖). การพัฒนาความสามารถในการเขียนเรียงความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ด้วยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับแผนผังมโนทัศน์. วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร. ๑๔(๒), กรกฎาคม-ธันวาคม. หน้า ๑๗๙-๑๙๑.
๕	สุจินดา คำเงิน ลำไย สีหามาตย์ สุวิทย์ อุปลัย วิไลภรณ์ ฤทธิคุปต์. (๒๕๖๖). การพัฒนารูปแบบการสอน ๕ REs ตามแนวคิดประสาทวิทยาศาสตร์ร่วมกับอภิปัญญาเพื่อส่งเสริมความสามารถในการพูดสื่อสารภาษาอังกฤษและความสามารถเชิงพุทธิปัญญาด้านความตั้งใจ. วารสารมังรายสาร. ๑๑(๑) มกราคม -มิถุนายน, หน้า ๓๗-๕๓.

ที่	ผลงานทางวิชาการและงานวิจัย
๖	ฐิติพงศ์ เหลืองสุวรรณ วิไลภรณ์ ฤทธิคุปต์ ลำไย สีสยามัตย์ เกศราพรรณ คงเจริญ. (๒๕๖๖). การศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการในการสอนอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณ ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย. วารสารวิจัยมหาวิทยาลัยเวสเทิร์น มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์. ๙(๑) มกราคม-เมษายน, หน้า ๖๕-๗๘.
๗	ลำไย สีสยามัตย์ ดรุณี อภัยกาวิ และ วิไลภรณ์ ฤทธิคุปต์ . (๒๕๖๖). การศึกษาความต้องการจำเป็นต่อการพัฒนาโรงเรียนผู้สูงอายุวัดแม่กาโทกหวาก. วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด ๑๗(๒), หน้า ๒๔๒-๒๕๓.
๘	ยุพิน บุญประเสริฐ และ วิไลภรณ์ ฤทธิคุปต์ . (๒๕๖๕). การพัฒนาหลักสูตรฐานสมรรถนะเพื่อการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้โรงเรียนจัดการเรียนรวม. วารสารสังคมศาสตร์และมานุษยวิทยาเชิงพุทธ. ๗(๑๐), หน้า ๒๗๙-๒๙๗.
๙	ยุพิน บุญประเสริฐ และ วิไลภรณ์ ฤทธิคุปต์ . (๒๕๖๕). การศึกษาสภาพปัญหา และความต้องการเพื่อการพัฒนาหลักสูตรฐานสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอน นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ โรงเรียนจัดการเรียนรวม. วารสารวิจัยกาสะลองคำ. ๑๖(๒), กรกฎาคม – ธันวาคม, หน้า ๒๑-๓๒.
๑๐	สุรเชษฐ์ ศรีวิชัย และ วิไลภรณ์ ฤทธิคุปต์ . (๒๕๖๕). ผลการจัดการเรียนรู้แบบบันได ๕ ขั้น เรื่อง วนอุทยานพญาพิภักดิ์ รายวิชาประวัติศาสตร์ เพื่อเสริมสร้างทักษะการคิดวิเคราะห์และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ โรงเรียนขุนตาลวิทยาคม. วารสารบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย. ๑๕(๒), หน้า ๔๓-๕๘.
๑๑	สุจินดา คำเงิน ลำไย สีสยามัตย์ วิไลภรณ์ ฤทธิคุปต์ พิรุณ จันทवास. (๒๕๖๕). ความต้องการจำเป็นในการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย. วารสารสังคมศาสตร์นิติรัฐศาสตร์. ๖(๒). หน้า ๗๘-๑๐๐.
๑๒	ชรินทิพย์ แซ่เง่อร์ และ วิไลภรณ์ ฤทธิคุปต์ . (๒๕๖๕). การพัฒนาหลักสูตรเน้นกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษสำหรับนักฟุตบอลสังกัดสโมสรสตรีกาวเวอร์อะคาเดมี่ เชียงราย รุ่นเยาวชนชายอายุไม่เกิน ๑๒ ปี (U๑๒). วารสารศึกษาศาสตร์สารมหาวิทยาลัยเชียงใหม่. ๖(๑),
๑๓	วิไลภรณ์ ฤทธิคุปต์ และ ลำไย สีสยามัตย์. (๒๕๖๕). การจัดการเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐาน เพื่อเสริมสร้างทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ ๒๑ ของนิสิตบัณฑิตศึกษา. วารสารราชพฤกษ์. ๒๐(๑), มกราคม-เมษายน, หน้า
๑๔	จันทร์พอง ปัญญาวงศ์ และ วิไลภรณ์ ฤทธิคุปต์ . (๒๕๖๕). การจัดการเรียนรู้โดยใช้กลวิธีแบบโฟร์บล็อก ร่วมกับเทคนิค ๕W๑H เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญและการเขียนสรุปใจความสำคัญภาษาอังกฤษสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖. วารสารบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย. ๑๕(๒), หน้า ๑-๑๕.
๑๕	สุพรรณษา สภาชัย และ วิไลภรณ์ ฤทธิคุปต์ . (๒๕๖๔). การพัฒนาหลักสูตรการฟังและการพูดภาษาญี่ปุ่นพื้นฐานเพื่อการบริบาลผู้สูงอายุ. วารสารวิจัยกาสะลองคำ. ๑๕(๑), หน้า
	ปรียาภัทร์ ชลสินธุ์ และ วิไลภรณ์ ฤทธิคุปต์ . (๒๕๖๔). ผลการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์การฝึก ตัด ประกอบเพลงโมสาร์ทเพื่อเสริมสร้างทักษะการคิดเชิงบริหารของเด็กปฐมวัย ชั้นอนุบาลปีที่ ๓. (๒๕๖๔). วารสารบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย. ๑๕(๒), หน้า ๘๓-๑๐๐.
๑๖	ฉัตรชัย พรหมมารักษ์ และ วิไลภรณ์ ฤทธิคุปต์ . (๒๕๖๔). การพัฒนาการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดพหุภาษาโดยใช้ภาษาแม่เป็นฐานร่วมกับวิธีการสอนภาษาโดยเน้นภาระงาน เพื่อเสริมสร้างทักษะการฟัง

ที่	ผลงานทางวิชาการและงานวิจัย
	และการพูดภาษาอังกฤษสำหรับนักเรียนกลุ่มชาติพันธุ์ลาหู่ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓.. วารสารบัณฑิตวิจัย JOURNAL OF GRADUATE RESEARCH. ๑๒(๒), หน้า ๔๕-๖๐.
๑๗	พิมพ์ชนก วงษ์ใหญ่ และ วิไลภรณ์ ฤทธิคุปต์. (๒๕๖๔). การพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบเน้นงานปฏิบัติเพื่อเสริมสร้างทักษะการพูดสื่อสารภาษาอังกฤษของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ ๓. Proceeding การประชุมวิชาการระดับชาติ พะเยาวิจัยครั้งที่ ๑๐ วันที่ ๒๕-๒๘ มกราคม ๒๕๖๔, หน้า ๓๙๓๒-๓๙๔๓.
๑๘	พัชรนันท์ กันนิยม และ วิไลภรณ์ ฤทธิคุปต์. (๒๕๖๔). ผลการพัฒนาทักษะการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ โดยใช้เทคนิคการสร้างแผนที่ความคิด ร่วมกับ KWL-Plus ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖. รายงานสืบเนื่องจากการประชุมวิชาการระดับชาติครั้งที่ ๗ “วิถีพุทธ วิถีชุมชน รากฐานชีวิต ศาสตร์เชิงสังคมล้ำนาในสังคมวิถีใหม่” วันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔ ณ วิทยาลัยสงฆ์ลำพูน มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๑๙	ธิศนา ฟาसार และ วิไลภรณ์ ฤทธิคุปต์. (๒๕๖๔). ผลการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารร่วมกับการใช้เพลงที่มีต่อทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕. รายงานการประชุมวิชาการบัณฑิตศึกษาระดับชาติ ครั้งที่ ๑๘ วันที่ ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๖๔ ณ มทร.ธัญบุรี.
๒๐	รัตนภรณ์ กันทะยวง และ วิไลภรณ์ ฤทธิคุปต์. (๒๕๖๔). การพัฒนาชุดกิจกรรมการอ่านจับใจความสำคัญโดยใช้เทคนิค ๕W๑H กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔. Proceeding การประชุมวิชาการและนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ ๑๒ มหาวิทยาลัยสวนสุนันทา วันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๖๔. หน้า ๒๐๕-๒๑๔.
๒๑	นรินทร์ บัวนาค วิไลภรณ์ ฤทธิคุปต์ และลำไย สีหามาตย์. (๒๕๖๔). การศึกษาความต้องการจำเป็นของครูในการสอนวิชาคณิตศาสตร์เป็นภาษาอังกฤษ ในโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยพะเยา. วารสารวิจัยศิลปวิทยาการกลุ่มน้ำโขง. ๒๙, (๒), ๒๕๖๔. หน้า ๒๙-๓๘.
๒๒	พรรณภัทร เกษประสิทธิ์, อมรรัตน์ วัฒนาร, วิไลภรณ์ ฤทธิคุปต์. (๒๕๖๓). การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ โดยใช้เทคนิคซินเนคติกส์ (SYNECTICS) เพื่อเสริมสร้างความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑. วารสารครุศาสตร์ปริทรรศน์ฯ, ๗(๑), หน้า ๒๒๘-๒๔๑.
๒๓	โสพิศ กันยะ และ วิไลภรณ์ ฤทธิคุปต์. (๒๕๖๓). การพัฒนาการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบสตอรี่ไลน์ ประกอบนิทานภาพเพื่อส่งเสริมความสามารถด้านการฟังและด้านการพูดของเด็กปฐมวัยที่ใช้ภาษาไทยเป็นภาษาที่สอง. วารสารบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย. ๑๓(๒), หน้า ๔๗-๖๒.
๒๔	รักชิต สุทธิพงษ์, นริศรา เสือคล้าย, วิไลภรณ์ ฤทธิคุปต์, วิลาวัลย์ สมยาโรน ญัฐวุฒิ สัพโส, ธิดาวัลย์ อุ่นกอง, วรรณกร พรประเสริฐ. (๒๕๖๓). ผลการนิเทศติดตามการจัดการเรียนรู้เชิงรุก โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพแบบ ผสมผสานเครือข่ายสังคมออนไลน์ สำหรับครูในโครงการผลิตครูเพื่อพัฒนาท้องถิ่น ระยะการเข้าสู่วิชาชีพ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดพะเยา. วารสารวิชาการและวิจัยสังคมศาสตร์, ๑๕(๑). หน้า ๓๑-๔๖.
๒๕	กนกนภัส สีหราช และ วิไลภรณ์ ฤทธิคุปต์. (๒๕๖๓). การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้โครงงานเป็นฐาน เพื่อพัฒนาทักษะอาชีพ เรื่องการถนอมอาหารและแปรรูปอาหาร สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔ โรงเรียนเวียงชัยวิทยาคม. วารสารกาสะลองคำ. ๑๔(๑). หน้า
๒๖	ประกายเดือน ชื้อสัตย์ และ วิไลภรณ์ ฤทธิคุปต์. (๒๕๖๓). ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค TGT ร่วมกับเทคนิค KWDL ที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์และทักษะการแก้โจทย์ปัญหา

ที่	ผลงานทางวิชาการและงานวิจัย
	คณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕. การประชุมวิชาการระดับชาติ พะเยาวิจัย ครั้งที่ ๙ วันที่ ๒๓-๒๔ มกราคม ๒๕๖๓,
๒๗	Wilaiporn Rittikooop. (๒๐๒๐). A comparison of attitude toward STEM Educational approach between study programs. Paper Presented at The ๓ rd International Annual Meeting for STEM Education. September ๒๔-๒๕, ๒๐๒๐.
๒๘	ลือชา ลดาชาติ, วิลาวรรณ์ โพธิ์ทอง, วิไลภรณ์ ฤทธิคุปต์ และลฎาภา ลดาชาติ. (๒๕๖๒). สะเต็มศึกษาและการออกแบบเชิงวิศวกรรมตามความเข้าใจและมุมมองของครู. วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา, ๓๐(๑), หน้า ๘๙-๑๐๓.
๒๙	ลือชา ลดาชาติ, วิลาวรรณ์ โพธิ์ทอง, วิไลภรณ์ ฤทธิคุปต์ และลฎาภา ลดาชาติ. (๒๕๖๒). ความเข้าใจและมุมมองของครูเกี่ยวกับสะเต็มศึกษาและการออกแบบเชิงวิศวกรรม. วารสารมหาวิทยาลัยศิลปากร, ๓๙(๓). พฤษภาคม-มิถุนายน. หน้า ๑๓๓-๑๔๙.
๓๐	วิไลภรณ์ ฤทธิคุปต์. (๒๕๖๐). ผลการจัดการเรียนการสอนโดยใช้กิจกรรมการเขียนบันทึกสะท้อนคิดตามแนวคิดปัญหาศึกษา ในรายวิชาศิลปะการสอน. วารสารราชพฤกษ์. (มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์), ๑๕(๓), หน้า ๒๗-๓๔.
๓๑	วิไลภรณ์ ฤทธิคุปต์. (๒๕๖๐). การพัฒนาความสามารถในการใช้คำถามของครูผู้สอนวิทยาศาสตร์โดยการใช้แบบชี้แนะและเป็นพี่เลี้ยง เพื่อเสริมสร้างทักษะการคิดของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖. วารสารวิชาการหลักสูตรและการสอน (Journal of Curriculum and Instruction), ๙(๒๖). หน้า ๑๑๑-๑๒๐.
บทความวิชาการ	
๓๒	ฉัตรชัย พรหมมารักษ์ และ วิไลภรณ์ ฤทธิคุปต์. (๒๕๖๔). ภาษาแม่กับการเสริมสร้างทักษะการฟังและทักษะการพูดภาษาอังกฤษสำหรับนักเรียนกลุ่มชาติพันธุ์. วารสารวิจัยศิลปวิทยาการลุ่มน้ำโขง. ๒๙, (๒), ๒๕๖๔. หน้า ๕๓-๖๗.
๓๓	ยุพิน บุญประเสริฐ, ฐิติพงศ์ เหลืองสุวรรณ, วิไลภรณ์ ฤทธิคุปต์ และ รุ่งทิวา กองสอน. (๒๕๖๒). แนวทางสู่ความสำเร็จของการจัดการศึกษาในโรงเรียนมาตรฐานสากล. ศักดิ์ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. ๓(๑). มกราคม – เมษายน. หน้า ๒๕-๓๓.
๓๔	วิไลภรณ์ ฤทธิคุปต์. (๒๕๖๒). การชี้แนะการสอน: แนวทางการนำไปใช้พัฒนาการจัดการเรียนการสอนของครู. วารสารราชพฤกษ์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา. ๑๗(๑), มกราคม-เมษายน. ๑-๑๐.
๓๕	วิไลภรณ์ ฤทธิคุปต์. (๒๕๖๑). การจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุมชนเป็นฐาน : กลยุทธ์การจัดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพของครูในศตวรรษที่ ๒๑. วารสารบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย. ๑๑(๓), กันยายน-ธันวาคม. ๑๗๙-๑๙๑.
เอกสารประกอบการสอน/เอกสารคำสอน	
๓๖	วิไลภรณ์ ฤทธิคุปต์. (๒๕๖๑). เอกสารประกอบการสอนรายวิชา ๑๖๑๑๑๓: หลักสูตรสถานศึกษา. วิทยาลัยการศึกษา มหาวิทยาลัยพะเยา.
๓๗	วิไลภรณ์ วิทยาวุฒิน. (๒๕๖๗). เอกสารคำสอนรายวิชา ๑๖๑๑๑๑: จิตวิญญาณความเป็นครูมืออาชีพ. วิทยาลัยการศึกษา มหาวิทยาลัยพะเยา.

(๒) การสนับสนุนส่งเสริมเพื่อนร่วมวิชาชีพครู

ข้าพเจ้าได้ใช้ความรู้ความสามารถและความเชี่ยวชาญในศาสตร์ด้านการพัฒนาหลักสูตร การสอน การนิเทศการศึกษา การวิจัยทางการศึกษา มาบูรณาการศาสตร์ที่สร้างประโยชน์ต่อชุมชนและสังคมทางการศึกษา ในรูปแบบของการมีส่วนร่วม การให้คำปรึกษา ชี้แนะเกี่ยวกับการพัฒนาการออกแบบหลักสูตรและการเรียนรู้ให้กับครูอาจารย์ในต่างสาขาวิชา ต่างคณะ และต่างสถาบัน การให้บริการวิชาการในฐานะผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือวิจัย รวมทั้งเป็นวิทยากรด้านการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้การสอนให้กับครูในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ดังนี้

๑. การมีส่วนร่วมในการพัฒนาวิชาชีพอาจารย์ในมหาวิทยาลัยพะเยา

๑.๑ เป็นวิทยากรหัวข้อ ให้ความคิดเห็น การพัฒนาสมรรถนะชั้นปี ของนิสิตพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา ในมุมมองของบุคลากรทางการศึกษาด้านหลักสูตรและการสอน คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา

๑.๒ เป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจเครื่องมือวิจัยภายใต้โครงการพัฒนาสถาบันอุดมศึกษาเครือข่าย อุดมศึกษาภาคเหนือตอนบน “นวัตกรรมการเรียนรู้ศึกษาทั่วไปเพื่อบัณฑิตพันธุ์ใหม่สู่สากล” ของมหาวิทยาลัยพะเยา

๑.๓ เป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจเครื่องมือวิจัย เรื่อง รูปแบบและกลไกการนำองค์ความรู้จากแนวปฏิบัติที่ดีของกิจกรรมพัฒนาวิชาชีพไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาในรูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาทั้งระบบในบริบทจังหวัดพะเยา ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๔ โดย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิลาวัลย์ โพธิ์ทอง และ ดร.วิภาวี ศิริลักษณ์ อาจารย์วิทยาลัยการศึกษา และ เข้าร่วม focus group discussion งานวิจัยพัฒนาหลักสูตรเสริมสร้างสมรรถนะการเป็นพลเมืองที่เข้มแข็งตามแนวคิดการศึกษาเชิงวิพากษ์ สำหรับนิสิตวิชาชีพครู โดย ดร.วสันต์ สรรพสุข

๑.๔ มีส่วนร่วมในการพัฒนาอาจารย์และชี้แนะเพื่อนอาจารย์ที่ปฏิบัติหน้าที่อยู่วิชาชีพเดียวกัน อย่างเต็มกำลังความสามารถ และอาสาที่จะเข้าร่วมแชร์และแบ่งปันประสบการณ์ที่ดีในฐานะอาจารย์ผู้สอน เช่น เข้าร่วมการเสวนา หัวข้อ Show and Share ๒๐๒๒ “นวัตกรรมการสอนอย่างอาจารย์มืออาชีพ” เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้แนวทางการจัดการเรียนการสอนตามกรอบการพัฒนาอาจารย์ด้านการสอนและจิตวิญญาณความเป็นครู อาจารย์มืออาชีพ ที่กอรปไปด้วยคุณลักษณะและคุณธรรมของความเป็นครู สำหรับอาจารย์มหาวิทยาลัยพะเยา

๑.๕ podcast กิจกรรม “SE UP TALKS ๒๐๒๔” ในหัวข้อ “ครูยุคใหม่ในกระแส AI ควรจะปรับตัวอย่างไร” ภายใต้โครงการการพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและฐานข้อมูลในการบริหารงานและสื่อสารองค์กร เพื่อเป็นการสร้างแรงบันดาลใจในการเป็นครูมืออาชีพให้กับ นิสิต และบุคคลทั่วไป (<https://youtu.be/Y-EV๙opEoDk?feature=shared>)

๑.๖ เป็นวิทยากรพัฒนาอาจารย์มหาวิทยาลัยพะเยา หลักสูตร “การพัฒนาสมรรถนะอาจารย์ในศาสตร์วิชาชีพครู” Module ๑ จิตวิญญาณความเป็นครู และจรรยาบรรณของวิชาชีพครู และ Module ๙ การนิเทศ การสอนงาน และชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ PLC สำหรับอาจารย์ที่ทำหน้าที่สอนรายวิชาชีพครู

หรืออาจารย์นิเทศวิชาเอกที่ไม่ได้สำเร็จการศึกษาทางด้านการศึกษาหรือไม่มีวุฒิทางการศึกษา ส่งผลให้อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร อาจารย์ประจำหลักสูตร และอาจารย์นิเทศก์ ที่เข้ารับการพัฒนา จำนวน ๑๑๐ คน มีคุณสมบัติตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษาและตามประกาศคุรุสภา เรื่อง การรับรองปริญญาและประกาศนียบัตรทางการศึกษาตามมาตรฐานวิชาชีพ เพื่อการประกอบวิชาชีพ พ.ศ. ๒๕๖๗ ให้มีความรู้และสมรรถนะในศาสตร์ทางวิชาชีพครู มีจิตวิญญาณและจรรยาบรรณทางวิชาชีพครู สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนรู้ในรายวิชาชีพครูและวิชาเฉพาะ ตลอดจนนำไปใช้ในการนิเทศนิสิตฝึกประสบการณ์วิชาชีพระหว่างเรียน และฝึกปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาในสาขาเฉพาะ

๒. มีส่วนร่วมในการพัฒนาวิชาชีพอาจารย์ต่างมหาวิทยาลัย

ข้าพเจ้าได้มีส่วนร่วมในการพัฒนาวิชาชีพครู อาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษาภายนอกมหาวิทยาลัยในรูปแบบต่าง ๆ มาอย่างต่อเนื่อง เช่น การเป็นวิทยากร การเป็นผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิ การเป็นผู้นิเทศ ในรูปแบบของการเป็นที่ปรึกษาและการโค้ช ทั้งในระดับ การศึกษาขั้นพื้นฐาน เช่น

๒.๑ เป็นวิทยากรหัวข้อ “การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา” สำหรับคณาจารย์และนักศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

๒.๒ เป็นวิทยากรและเข้าร่วมเสวนาวิชาการในหัวข้อ หลักสูตรวิชาการผสานหลักสูตรวิชาชีพชีวิต: แนวคิดและมุมมองด้านการออกแบบหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้เพื่อรับมือกับโลกยุคผันผวน ภาควิชาหลักสูตรการสอนและการเรียนรู้คณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

๒.๓ เข้าร่วมการสะท้อนคิด และให้ข้อเสนอแนะ จากการประเมินและติดตามผลการพัฒนาครูในโครงการผลิตครูเพื่อพัฒนาท้องถิ่นของสถาบันผลิตครูกลุ่มเครือข่ายภาคเหนือตอนบน มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

การมีส่วนร่วม ในการพัฒนาอาจารย์ภายนอกมหาวิทยาลัยข้างต้น ทำให้ข้าพเจ้าได้พัฒนาตนเองในทักษะการเป็นวิทยากร เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และมุมมองใหม่ๆ กับคณาจารย์ต่างสถาบัน ทำให้เกิดเครือข่ายทางวิชาการกับสถาบันการศึกษาต่าง ๆ ซึ่งนำไปสู่โอกาสในการพัฒนาทางวิชาชีพครูในอนาคต

๓. มีส่วนร่วมในการพัฒนาวิชาชีพครู ศึกษานิเทศก์ ผู้บริหารและองค์กรทางการศึกษาภายนอก

ข้าพเจ้าได้มีส่วนร่วมเป็นวิทยากรในการพัฒนาสมรรถนะครูผู้สอนผู้บริหารสถานศึกษา และศึกษานิเทศก์ในระดับการศึกษาปฐมวัยและการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างต่อเนื่อง ทั้งในส่วนของการพัฒนาการจัดกระบวนการเรียนรู้เชิงรุก การบริหารงานวิชาการ และการพัฒนาคุณภาพนักเรียน เช่น

๓.๑ วิทยากร หัวข้อ การจัดการศึกษาที่เหมาะสมสำหรับผู้เข้าสู่สังคมสูงวัยในศตวรรษที่ ๒๑ สำหรับครูผู้สอนสังกัด สำนักงานการศึกษานอกระบบ จังหวัดพะเยา

๓.๒ วิทยากรพัฒนาศักยภาพครูด้านการจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับทักษะแห่งศตวรรษที่ ๒๑ สำหรับครูในโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต ๑ ในเรื่อง blended-learning, Design Thinking, เทคนิคการใช้เทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้ เช่น การใช้ Loom, app for Education

๓.๓ วิทยากรคู่มือพัฒนาครู หลักสูตรระดับกลาง “การพัฒนาการเรียนการสอนโดยใช้การทำโครงการบนฐานวิจัย (RBL) เพื่อพัฒนานักเรียนให้มีทักษะแห่งศตวรรษที่ ๒๑” สำหรับครูระดับมัธยมศึกษา

๓.๔ วิทยาการคูปองพัฒนาครู หลักสูตรการประยุกต์การจัดกระบวนการเรียนรู้ด้วยเทคนิค Active Learning สำหรับครูระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

๓.๕ วิทยากรอบรมเชิงปฏิบัติการสร้างและพัฒนานวัตกรรมนิเทศทางด้านการศึกษาพิเศษเรียนรวม สำหรับศึกษานิเทศก์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงราย เขต ๒ จำนวน ๑๖ คน

๓.๖ เป็นวิทยากรและในหัวข้อ การพัฒนารูปแบบการนิเทศสำหรับศึกษานิเทศก์มืออาชีพ ให้กับศึกษานิเทศก์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต ๑ ผลที่เกิดจากการ เป็นวิทยากรในครั้งนี้ พบว่า ศึกษานิเทศก์ จำนวน ๒ คน ได้พัฒนานวัตกรรมการนิเทศ เรื่อง การพัฒนารูปแบบการนิเทศ โดยใช้ GROW Model ร่วมกับทฤษฎีการเรียนรู้ผู้ใหญ่ เพื่อส่งเสริมระบบประกันคุณภาพภายในโรงเรียน สังกัด สพป.ชร. ๑ และ นวัตกรรมการนิเทศ เรื่อง การพัฒนารูปแบบการนิเทศโดยใช้การโค้ชแบบพหุวิธี เพื่อส่งเสริมสมรรถนะการวิจัยในชั้นเรียนของครูผู้สอน สังกัด สพป.ชร. ๑ ซึ่งนำไปสู่การขอเลื่อนวิทยฐานะที่สูงขึ้นต่อไป นอกจากนี้การเป็นวิทยากรในการพัฒนาวิชาชีพครู ทำให้ข้าพเจ้าได้มีโอกาสนำความรู้และประสบการณ์ของตนเผยแพร่ให้กับผู้บริหารและองค์กรทางการศึกษาภายนอก ส่งผลให้ผู้เข้าร่วมพัฒนามีทักษะในเรื่องนั้นๆ เพิ่มขึ้น ตัวอย่างเช่น การเป็นวิทยากรพัฒนาศักยภาพครูด้านการจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับทักษะแห่งศตวรรษที่ ๒๑ สำหรับครูในโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต ๑ ครูที่เข้าร่วมพัฒนาสะท้อนในประเด็นของกิจกรรมระหว่างการพัฒนาที่ข้าพเจ้าใช้เทคนิคที่กระตุ้นให้เกิดการคิดและมีส่วนร่วมในชั้นเรียน เช่น check-in, check-out เทคนิค PMI เกม การวาดภาพ ฯลฯ มีประโยชน์กับครูมากในการนำไปใช้ในชั้นเรียนของตนเนื่องจากเป็นเทคนิคที่ใช้ได้ทุกบริบทโรงเรียน วิธีการไม่ซับซ้อน ไม่ต้องเตรียมอุปกรณ์ ฯลฯ

(๓) การดำรงไว้ซึ่งจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพครู

ในฐานะอาจารย์มหาวิทยาลัยพะเยา ข้าพเจ้าปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพอาจารย์ ตามระเบียบมหาวิทยาลัยพะเยา ว่าด้วยจรรยาบรรณและคุณธรรมของบุคลากร พ.ศ. ๒๕๕๔ ตามความใน ส่วนที่ ๓ จรรยาบรรณพนักงานสายวิชาการมหาวิทยาลัย และและในบทบาทของอาจารย์ผู้สอนวิชาชีพครู ข้าพเจ้าปฏิบัติตนตามข้อบังคับคุรุสภาว่าด้วยจรรยาบรรณของวิชาชีพ พ.ศ. ๒๕๕๖ เป็นแบบอย่างที่ดีให้แก่ นิสิตและบุคคลทั่วไป ทั้งในด้านความมีภาวะผู้นำทางวิชาการ หมั่นศึกษาหาความรู้ตลอดชีวิตอย่างต่อเนื่อง การมีวินัยในการทำงาน การวางตัว มารยาทในการสื่อสาร การมีบุคลิกภาพที่ดีของความเป็นครู และอุทิศเวลา ในการดูแลนิสิตด้านการเรียน การทำวิจัย การดำเนินชีวิต รวมทั้งนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มาเป็นหลักในการดำรงชีวิตไม่แสวงหาผลประโยชน์จากนิสิตทั้งระดับปริญญาตรี และระดับบัณฑิตศึกษา จากการปฏิบัติงานตลอดระยะเวลาที่ผ่านมา ไม่เคยถูกลงโทษทางวินัยและจรรยาบรรณวิชาชีพ

ในบทบาทของรองคณบดีฝ่ายวิชาการและนวัตกรรมการศึกษาข้าพเจ้ามีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับจรรยาบรรณวิชาชีพระหว่างอาจารย์ในคณะและอาจารย์ต่างคณะ ผ่านการพูดคุยรายบุคคลและกลุ่มไลน์ การจัดอบรม และจากการประชุมแลกเปลี่ยน ข้าพเจ้าได้ทำความเข้าใจ และส่งเสริมให้อาจารย์ในคณะ

ปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพอาจารย์ ผ่านการพัฒนาอาจารย์ระดับมืออาชีพ (UP-PSF) โดยในปี ๒๕๖๗ อาจารย์ในคณะฯ จำนวน ๕ คน ได้รับการประเมินอาจารย์ระดับมืออาชีพ ระดับ ๒-๓

นอกจากนี้ข้าพเจ้ามีส่วนร่วมอุทิศตนให้กับการพัฒนาวิชาชีพอาจารย์ต่างสาขาวิชาและต่างศาสตร์ในบทบาทการเป็นวิทยากร เช่น ในโครงการอบรมวิชาการสำหรับอาจารย์ผู้ควบคุมการฝึกปฏิบัติงานทางคลินิกของสาขาวิชากายภาพบำบัดคณะสหเวชศาสตร์มหาวิทยาลัยพะเยา หัวข้อ จิตวิญญาณความเป็นครูและทักษะการโค้ช ซึ่งเป็นผู้รับการพัฒนาที่อยู่ต่างคณะและต่างศาสตร์ คือนักกายภาพบำบัดพี่เลี้ยงการฝึกงานของนิสิตสาขาวิชากายภาพบำบัด แต่มีจุดร่วมกับวิชาชีพครูคือ การบ่มเพาะนิสิตสาขาวิชากายภาพบำบัดให้มีความรู้ ทักษะและมีเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพ ดังนั้นอาจารย์ผู้ควบคุมการฝึกปฏิบัติงานทางคลินิกจึงจำเป็นต้องเป็นผู้ที่มีจิตวิญญาณของความเป็นครู เป็นกัลยาณมิตรต่อศิษย์ เสริมพลังให้นิสิตมีความมุ่งมั่นที่จะเป็นนักกายภาพบำบัดที่ดีในอนาคต

ในปีงบประมาณ ๒๕๖๐-๒๕๖๑ ข้าพเจ้ามีส่วนร่วมเป็นคณะกรรมการดำเนินโครงการส่งเสริมกระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อพัฒนาจรรยาบรรณวิชาชีพผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ (Ethics in Professional Learning Community: E-PLC) ภายใต้การส่งเสริมสนับสนุนจากสำนักงานเลขาธิการคุรุสภา กลุ่มเป้าหมายหลักที่เข้าร่วมโครงการได้แก่ ครูประจำการ ๗๐๐ คน นิสิตฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ๕๐๐ คน ผลที่ได้รับจากโครงการ ของวิทยาลัยการศึกษา มหาวิทยาลัยพะเยา พบว่า นิสิต ครู พี่เลี้ยง ผู้บริหาร อาจารย์นิเทศก์ ศึกษานิเทศก์ มีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ ด้านจรรยาบรรณต่อวิชาชีพในการใช้องค์ความรู้หลากหลายในการปฏิบัติหน้าที่และแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับสมาชิกในองค์กรผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ ePLC สถาบันผลิตบัณฑิตครู เกิดความตระหนักในความสำคัญของการผลิตครูที่มุ่งเน้นผลผลิตในเรื่องของคุณธรรมจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพ รวมทั้งมีการสร้างสายสัมพันธ์ที่ดีในวิชาชีพครูระหว่างสถาบันผลิตครู ได้แก่ มหาวิทยาลัย และหน่วยงานที่ใช้ครู ได้แก่ สถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

(๔) การทำคุณประโยชน์ด้านครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์

ข้าพเจ้ามีส่วนร่วมในการทำคุณประโยชน์ด้านครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์ ดังนี้

๑. คณะกรรมการดำเนินงานโครงการ Big Rock ๒-๓ ในการขับเคลื่อนแผนการปฏิรูปกลไกและระบบการผลิตและพัฒนาครู และบุคลากรทางการศึกษา

ตามแผนปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา (พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๖๕) กิจกรรมที่ ๓ กิจกรรมปฏิรูปประเทศที่ส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่อประชาชนอย่างมีนัยสำคัญ (Big Rocks) โดยสำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (สอ.อว.) มอบหมายให้ สภาคณบดีคณะครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์แห่งประเทศไทย เป็นผู้ดำเนินงานโครงการ ใน BIG ROCK ๒-๔ โดยข้าพเจ้าได้รับโอกาสในการทำงานครั้งนี้ประกอบด้วย

BIG ROCK ๒ โครงการพัฒนาปรับปรุงหลักสูตรผลิตครูตามสาขาวิชาและบริบทพื้นที่เพื่อสร้างความเป็นเลิศ

BIG ROCK ๓ โครงการพัฒนาระบบและกระบวนการบริหารจัดการ กระบวนการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูและระบบการนิเทศการศึกษา และการสอนงานของครูพี่เลี้ยงในสถานศึกษา

ตามคำสั่งสภาคณบดีคณะครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์แห่งประเทศไทย ที่ ๔/๒๕๖๔ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการในโครงการ Big Rock ได้แต่งตั้งให้ข้าพเจ้า เป็นคณะกรรมการดำเนินงานโครงการ Big Rock ๒-๓ ในการขับเคลื่อนแผนการปฏิรูปกลไกและระบบการผลิตและพัฒนาครู และบุคลากรทางการศึกษาในระดับประเทศให้มีคุณภาพมาตรฐาน ซึ่งเป็นเครือข่ายในการขับเคลื่อนและพัฒนาวิชาชีพของอาจารย์ครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์ในระดับชาติ

คำสั่งสภาคณบดีคณะครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์แห่งประเทศไทย

ที่ ๔ / ๒๕๖๔

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานโครงการ Big Rock

ตามที่ประชุมสภาคณบดีคณะครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์แห่งประเทศไทย ครั้งที่ ๔/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๒๐ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๔ ระเบียบวาระที่ ๔.๑ เรื่อง โครงการ Big Rock ด้านการศึกษา โดยสำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (สอ.อว.) มอบหมายให้สภาคณบดีคณะครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์แห่งประเทศไทย เป็นผู้ดำเนินงานโครงการ ที่ประชุมฯ มีมติให้จัดทำคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานโครงการ Big Rock ความละเอียดแจ้งแล้วนั้น

เพื่อให้การดำเนินงานโครงการ Big Rock เป็นไปตามวัตถุประสงค์ อย่างมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล จึงขอแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานโครงการ Big Rock ดังนี้

BIG ROCK ๒ โครงการพัฒนาปรับปรุงหลักสูตรผลิตครูตามสาขาวิชาและบริบทพื้นที่เพื่อสร้างความเป็นเลิศ

รองศาสตราจารย์ ดร.เกียรติสุดา ศรีสุข	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	ประธานกรรมการ
รองศาสตราจารย์ ดร.สมเกียรติ อินทสิงห์	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	เลขานุการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.น้ำผึ้ง อินทะเนตร	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	ผู้ช่วยเลขานุการ

การผลิตครูสามัญ

๑. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิไลภรณ์ อุทธิคุปต์	มหาวิทยาลัยพะเยา
๒. อาจารย์ ดร.จิตติสรณ์ เรืองกิจจานนท์	มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
๓. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ว่าที่เรืออากาศตรี ดร.บัญชา สว่างวรินทร์	มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

BIG ROCK ๓ โครงการพัฒนาระบบและกระบวนการบริหารจัดการ กระบวนการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูและระบบการนิเทศการศึกษา และการสอนงานของครูพี่เลี้ยงในสถานศึกษา

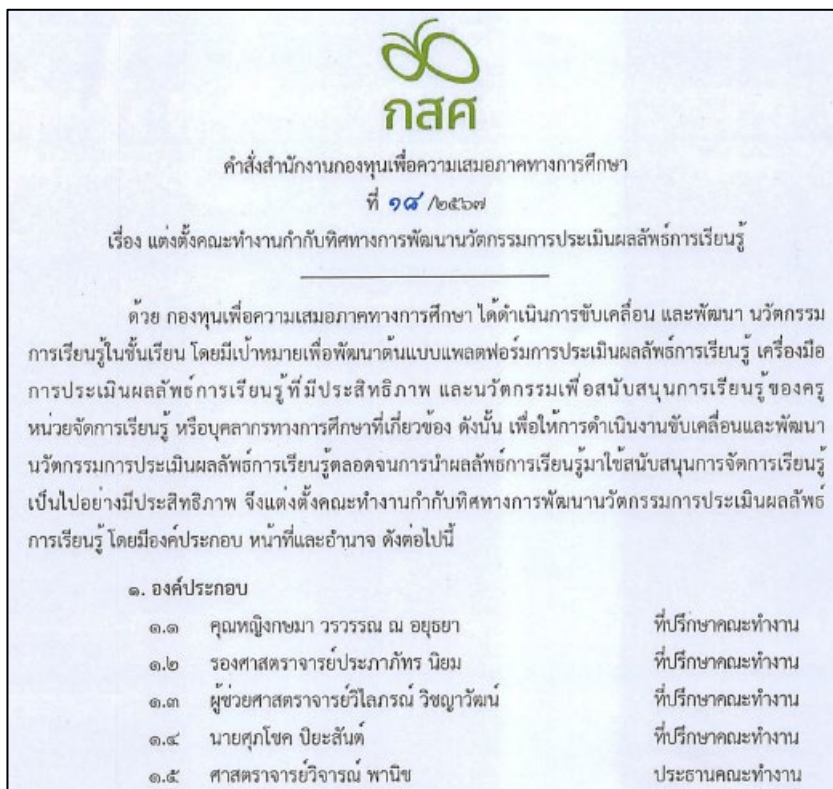
รองศาสตราจารย์ ดร.สมบัติ นพรัตน์	มหาวิทยาลัยพะเยา	ประธานกรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธิดาวัลย์ ชุ่มทอง	มหาวิทยาลัยพะเยา	เลขานุการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิไลภรณ์ อุทธิคุปต์	มหาวิทยาลัยพะเยา	ผู้ช่วยเลขานุการ

ภาพที่ ๑๒ คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานโครงการ Big Rock

๒. คณะทำงานกำกับทิศทางการพัฒนานวัตกรรมการประเมินผลลัพธ์การเรียนรู้ สำนักงานกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา (กสศ.)

ข้าพเจ้า มีบทบาทเป็นที่ปรึกษาคณะทำงาน กำกับทิศทางการพัฒนานวัตกรรมการประเมินผลลัพธ์การเรียนรู้ ของสำนักงานกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา เพื่อพัฒนาต้นแบบแพลตฟอร์มการ

ประเมินผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้เครื่องมือการประเมินผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพและนวัตกรรมเพื่อสนับสนุนการเรียนรู้ของครู หน่วยจัดการเรียนรู้หรือบุคลากรทางการศึกษาที่เกี่ยวข้อง

ภาพที่ ๑๓ คำสั่งแต่งตั้งคณะทำงานกำกับทิศทางการพัฒนานวัตกรรมการประเมินผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้

๓. การเป็นคณะกรรมการและคณะทำงานในหลากหลายบทบาทหน้าที่ของหน่วยงานทางการศึกษาทั้งในระดับท้องถิ่น จังหวัด และระดับชาติ ทางครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์ อาทิ

๑.๑ คณะกรรมการพัฒนา การติดตามโครงการผลิตครูเพื่อพัฒนาท้องถิ่นระยะการเข้าสู่วิชาชีพ (Induction Period) เครือข่ายภาคเหนือตอนบน ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๐-๒๕๖๑

๑.๒ เป็นกรรมการคัดเลือกนวัตกรรมการรวมทั้งเข้าร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ถอดบทเรียน วิพากษ์ ให้ข้อเสนอแนะต่อ การพัฒนานวัตกรรมของครู ผู้บริหาร และบุคลากรทางการศึกษา ในด้านการบริหารจัดการ การจัดการเรียนรู้ และการนิเทศติดตามและการประเมินผล ระดับภาค ตามโครงการ Innovation for Thai Education (IFTE) นวัตกรรมการศึกษาเพื่อพัฒนาการศึกษา จัดโดยสำนักงานศึกษาธิการภาค ๑๖ (เชียงราย พะเยา แพร่ น่าน)

๑.๓ คณะกรรมการที่ปรึกษาการจัดทำร่างกรอบหลักสูตรระดับท้องถิ่น ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต ๑

๑.๔ คณะกรรมการ พัฒนานิสิตและที่ปรึกษาโครงการผลิตครูเพื่อพัฒนาท้องถิ่น มหาวิทยาลัยพะเยา ปีการศึกษา ๒๕๖๓-๒๕๖๔ มหาวิทยาลัยพะเยา

๑.๕ คณะกรรมการพัฒนาหลักสูตร และอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต และหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน วิทยาลัยการศึกษา มหาวิทยาลัยพะเยา

๑.๖ เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการขับเคลื่อนโครงการโรงเรียนวิถีพุทธในสถานศึกษา ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต ๔

๑.๗ เป็นผู้เชี่ยวชาญในการสัมมนาอิงผู้เชี่ยวชาญ โครงการวิจัยเชิงพื้นที่เพื่อการจัดทำนโยบายการจัดการเรียนรู้วิถีใหม่ ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต ๑ ในวันที่ ๒๗ กันยายน ๒๕๖๔

๑.๘ เป็นผู้เชี่ยวชาญในการวิพากษ์หลักสูตรภาษาอังกฤษห้องเรียนพิเศษ IEP ระดับปฐมวัย และระดับประถมศึกษา โรงเรียนอนุบาลเวียงแก่น

การมีส่วนร่วมในการพัฒนาวิชาชีพอาจารย์ในสถาบันและส่วนรวมด้วยรูปแบบวิธีการต่างๆ ทำให้ข้าพเจ้ารู้สึกภาคภูมิใจ ที่เป็นฟันเฟืองหนึ่งในการพัฒนาวิชาชีพอาจารย์ ซึ่งส่งผลกระทบต่อคุณภาพผู้เรียนโดยรวมทุกระดับ การได้พบปะกับเพื่อนร่วมวิชาชีพในบทบาทต่าง ๆ ข้าพเจ้าได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ทำให้ได้พัฒนาตนเองในศาสตร์ และศิลป์ของการสอน และการปฏิบัติงานในตำแหน่งต่างๆ ที่ได้รับมอบหมาย

จากการดำเนินงานข้างต้น ปรากฏผลงานการพัฒนานิสิตนักศึกษา หรือสร้างการเปลี่ยนแปลงทางครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์ดังนี้

๑. ผลสำเร็จจากการจัดการเรียนการสอน

จากความมุ่งมั่นและทุ่มเทในการจัดการเรียนการสอนให้กับนิสิตระดับปริญญาตรีและบัณฑิตศึกษา ส่งผลให้นิสิตที่ข้าพเจ้ามีส่วนในการพัฒนาและสร้างความเปลี่ยนแปลง ประสบความสำเร็จในการเรียนและการทำวิจัย ดังนี้

๑.๑ จากการทำหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษาหลักในการทำวิทยานิพนธ์ การค้นคว้าด้วยตนเองของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน ข้าพเจ้าได้ส่งเสริมให้นิสิตค้นคว้า วิจัย สร้างองค์ความรู้ใหม่ พร้อมทั้งเผยแพร่ผลงานวิชาการในวงกว้าง โดยนิสิตในที่ปรึกษา (Advisee) ของข้าพเจ้าได้รับรางวัลดังต่อไปนี้

๑) นางสาวบุญญนุช สมฤทธิ์ นิสิตหลักสูตร กศ.ม. (หลักสูตรและการสอน) ได้รับรางวัลดีเด่นการนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ ภาคบรรยาย กลุ่มการจัดการเรียนรู้เพื่อสังคม ในการประชุมสังคมศาสตร์วิชาการ ครั้งที่ ๑๕ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย วันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๖๒

๒) นางภัทรีบุรณ์ มุ่งงาม นิสิตหลักสูตร ปร.ด. (หลักสูตรและการสอน) ได้รับรางวัล EXCELLENT PAPER AWARD International Conference การนำเสนองานวิจัย ระดับนานาชาติ ปี ๒๐๒๐

๓) นางสาวยุพิน บุญประเสริฐ นิสิตหลักสูตร ปร.ด. (หลักสูตรและการสอน) ได้รับรางวัลระดับชาติ ดังนี้

๓.๑) ได้รับการคัดเลือกรับรางวัลพระพลหัตถ์ ประจำปี ๒๕๖๒ ประเภทศึกษานิเทศก์ เพื่อยกย่องเชิดชูเกียรติที่เป็นแบบอย่างที่ดีในด้านสวัสดิการและสวัสดิภาพจนเป็นที่ประจักษ์ต่อสาธารณชน

๓.๒) ได้รับรางวัลศึกษานิเทศก์ดีของแผ่นดินระดับเกียรติคุณ โครงการศึกษานิเทศก์ดีของแผ่นดินจากมูลนิธิครูดีของแผ่นดิน สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

ภาพที่ ๑๔ รางวัลของนิสิตในที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และการค้นคว้าด้วยตนเอง

๑.๒ จากการทำหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษาของนิสิตระดับปริญญาตรี บัณฑิตศึกษา และนิสิตในโครงการพิเศษ

ข้าพเจ้า ได้รับมอบหมายเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาของนิสิตในโครงการผลิตครูเพื่อพัฒนาท้องถิ่น รหัส ๖๑ จำนวน ๙๑ คน โดยทำหน้าที่ในการให้คำปรึกษา ดูแลและติดตาม การเรียนและการใช้ชีวิตของนิสิตแต่ละคน และเป็นคณะกรรมการพัฒนาสมรรถนะนิสิตกลุ่มดังกล่าวโดยการกำหนดแผนปฏิบัติการกิจกรรม ออกแบบกิจกรรมตามสมรรถนะขั้นปีที่โครงการฯ กำหนด บริหารจัดการและจัดกิจกรรมที่เน้นคุณลักษณะ ความเป็นครู อัตลักษณ์ของมหาวิทยาลัยพะเยา และการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนที่เน้นการวิเคราะห์เข้าใจ ปัญหาชุมชน และร่วมออกแบบการทำงานกับบุคคลที่เกี่ยวข้องได้ นิสิตในโครงการฯ สำเร็จการศึกษาร้อยละ ๑๐๐ และบรรจุเข้ารับราชการครู ร้อยละ ๙๘.๘๐

นอกจากนี้ข้าพเจ้าให้ความสำคัญกับการพัฒนานิสิตทุกคนให้ประสบความสำเร็จ ในการเรียนและการฝึก ประสบการณ์วิชาชีพทางการศึกษา จากบทบาทหน้าที่ของอาจารย์ที่ปรึกษา และรองคณบดีฝ่ายวิชาการและนวัตกรรมการศึกษา และอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ การค้นคว้าด้วยตนเอง ข้าพเจ้าให้ความสำคัญใส่กับนิสิต กลุ่มที่ต้องได้รับการดูแลเป็นพิเศษ เช่น

นิสิตหญิงคนที่ ๑ เป็นนิสิตปริญญาโท สาขาหลักสูตรและการสอน รหัส ๖๐ ซึ่งข้าพเจ้าเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าด้วยตนเอง (IS) หลังจากที้นิสิตเรียน coursework เสนอโครงร่างวิจัย และดำเนินการเก็บข้อมูลวิจัย เรื่อง การพัฒนาหลักสูตรเน้นกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษ สำหรับนักฟุตบอลสังกัดสโมสรสตรว์ฟาวเวอร์อะคาเดมี่ เชียงราย รุ่นเยาวชนชายอายุไม่เกิน ๑๒ ปี (U๑๒) เสร็จสิ้นแล้ว นิสิตได้ย้ายถิ่นฐานไปอยู่ร่วมกับครอบครัวที่สหราชอาณาจักร ซึ่งในระหว่างที่นิสิตดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล สรุป อภิปรายผล การวิจัย จัดทำรูปแบบฉบับสมบูรณ์ รวมทั้งการเขียนบทความเผยแพร่งานวิจัย ข้าพเจ้าได้ติดตาม ให้อกำลังใจ และให้ข้อเสนอแนะผ่าน video call จนนิสิตสำเร็จการศึกษา แต่เนื่องจากเวลาท้องถิ่นของประเทศสหราชอาณาจักรกับประเทศไทยต่างกัน ๕ ชั่วโมง ข้าพเจ้าจึงต้องใช้เวลา

ในการให้คำปรึกษาแก่นิสิตในช่วงเวลา ๒๑.๐๐-๒๔.๐๐ น. ตามเวลาประเทศไทย มาโดยตลอดระยะเวลา ๒ ปี นับตั้งแต่ นิสิตเริ่มต้นศึกษาปัญหาวิจัยจนเสร็จสิ้นการดำเนินการวิจัย

นิสิตหญิงคนที่ ๒ เป็นนิสิตระดับปริญญาตรีหลักสูตรควบ ๒ ปริญญา สาขาวิชาการศึกษา ซึ่งเป็นนิสิตที่มีผลการเรียนดีมาโดยตลอดตั้งแต่ชั้นปีที่ ๑ โดยในชั้นปีที่ ๑-๒ นิสิตได้รับรางวัลเหรียญเรียนดีทุกปี ในขณะที่ นิสิตกำลังศึกษาชั้นปีที่ ๓-๔ เกิดสถานการณ์โควิด-๑๙ นิสิตเริ่มมีภาวะซึมเศร้าต้องพบแพทย์อย่างสม่ำเสมอ ผลการเรียนตามหลักสูตรวิชาการศึกษาตกต่ำลง เนื่องจากค้นพบตนเองว่าไม่อยากประกอบอาชีพครูในอนาคต และประสงค์ที่จะประกอบอาชีพที่ใช้ทักษะภาษาอังกฤษ นิสิตจึง ขอย้ายหลักสูตร จากเดิม เป็นหลักสูตร ๒ ปริญญา เป็นหลักสูตรปริญญาเดี่ยวทางด้านภาษา แต่เนื่องจากผู้ปกครองต้องการให้นิสิตได้รับราชการครู จึงขอร้องและกำหนดให้นิสิตเรียนหลักสูตร ๒ ปริญญา ต่อไป จนกระทั่งชั้นปีที่ ๕ นิสิตจะต้องฝึกสอนในสถานศึกษาเป็นเวลา ๑ ปีการศึกษา นิสิตมีความกดดันจากการฝึกสอน และเกิดภาวะเครียด ทำให้มีพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์อื่น ๆ ตามมา เช่น ไปโรงเรียนสาย หรือขาดโรงเรียนโดยไม่มีเหตุผลอันควร ไม่ส่งภาระงานฝึกประสบการณ์กับทางมหาวิทยาลัย และมีความคิดทำร้ายตนเอง ฯลฯ ข้าพเจ้าได้พูดคุยกับนิสิตหลายครั้ง เพื่อสอบถามปัญหาและให้กำลังใจ รวมทั้งร่วมกับอาจารย์นิเทศ ผู้บริหารโรงเรียนและครูพี่เลี้ยง ร่วมกันดูแลนิสิต ซึ่งทุกฝ่ายเห็นพ้องต้องกันว่า นิสิตควรได้รับความเข้าใจจากผู้ปกครองมากยิ่งขึ้น ทั้งนี้ความสำเร็จของการประกอบอาชีพ ไม่ได้เกิดจากการรับราชการเพียงอย่างเดียว นิสิตประสบความสำเร็จในชีวิตของตนเองจากการทำงานที่ตนรักได้ ดังนั้น จึงได้เชิญผู้ปกครองมาทำความเข้าใจ และยินยอมให้นิสิตย้ายหลักสูตรการเรียน เป็นหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต ในภาคการศึกษาสุดท้ายของชั้นปีที่ ๕ ปัจจุบันนิสิตสำเร็จการศึกษาปริญญาตรีแล้ว และกำลังอยู่ระหว่างการศึกษาระดับปริญญาโท ในหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต ณ สถาบันแห่งหนึ่ง

จากกรณีตัวอย่างข้างต้น ในบทบาทของอาจารย์ ข้าพเจ้ามีความภาคภูมิใจที่ได้เป็นส่วนหนึ่งในความสำเร็จของนิสิต แม้ว่าในกรณีที่ ๒ นิสิตจะไม่ได้สำเร็จการศึกษาในสาขาวิชาการศึกษา แต่อย่างไรก็ตาม การศึกษาและเรียนรู้เกิดขึ้นได้ตลอดชีวิต และเมื่อนิสิตได้ศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นและได้ประกอบอาชีพในศาสตร์ที่ตนถนัด ก็ถือได้ว่าเป็นความสำเร็จในชีวิตอีกรูปแบบหนึ่ง

จากการดำเนินงานในการจัดการเรียนการสอนและการส่งเสริมพัฒนา ถ่ายทอดองค์ความรู้ในศาสตร์ทางด้านหลักสูตรและการสอนแก่นิสิตและอาจารย์ภายในและภายนอกสถาบันข้างต้น นอกจากจะส่งผลต่อนิสิตและสังคมชุมชนการศึกษาโดยตรงแล้ว ยังผลในเชิงประจักษ์กับข้าพเจ้าในฐานะ “อาจารย์” โดยได้รับรางวัลที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาการเรียนการสอน และการทำคุณประโยชน์ด้านครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์ดังต่อไปนี้

๑. รางวัลอาจารย์ต้นแบบด้านการสอน พ.ศ. ๒๕๖๗ โดย สมาคมเครือข่ายการพัฒนาวิชาชีพอาจารย์และองค์กรระดับอุดมศึกษาแห่งประเทศไทย ร่วมกับ สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (สป.อว.)

๒. รางวัลศิษย์เก่าดีเด่นด้านการเรียนการสอน คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๕

๓. รางวัลระดับอาจารย์มืออาชีพ (UP-PSF) ระดับ ๓ พ.ศ. ๒๕๖๔ จากมหาวิทยาลัยพะเยา

๔. เกียรติบัตรการเป็นผู้ส่งเสริมสนับสนุนและจัดสวัสดิการและสวัสดิภาพให้แก่ผู้ประกอบการวิชาชีพทางการศึกษาและผู้ปฏิบัติงานด้านการศึกษาจนเป็นที่ประจักษ์ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๕ จากสำนักงานสวัสดิการและสวัสดิภาพให้แก่ผู้ประกอบการวิชาชีพทางการศึกษาจังหวัดพะเยา

ทั้งนี้ ข้าพเจ้าขอรับรองว่าข้อความข้างต้นเป็นจริงและถูกต้องทุกประการ

(ลายมือชื่อผู้ขอรับรางวัล)

(ชื่อตัวพิมพ์)

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิไลภรณ์ วิชญาวัดน์

ตำแหน่ง

อาจารย์

หน่วยงานที่เสนอชื่อ

วิทยาลัยการศึกษา มหาวิทยาลัยพะเยา

ภาคผนวก

เอกสารหลักฐานประกอบการสมัคร

<https://drive.google.com/drive/folders/๑W๓๙WuZcK๖VGyFNdHYdoXQVPWH๗zLP๔HJ?usp=sharing>

